

C Z E C H  
BASIC COURSE

**Illustrated Military Situations**

December 1975  
Revised December 1976

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE  
FOREIGN LANGUAGE CENTER

## PREFACE

The purpose of this publication is to provide visual representations of military situations and terminology for instructional purposes in Defense Language Institute foreign language courses.

The sequence of events generally follows the organization of the original edition; however, certain situations have been expanded to include recent developments in equipment and tactics. Approximately ninety percent of the terminology in Appendix B, COURSE DEVELOPMENT MANUAL, May 1971, which lend themselves to pictorial representation have been included.

Brief descriptions have been prepared for each frame in corresponding locations on facing pages. Terminology germane to the situations have been itemized in some instances.

Transparency sets of all plates in this text are available for classroom instructional purposes.

## TABLE OF CONTENTS

	<b>Page</b>
<b>Part I Basic Military Situations</b>	<b>1</b>
Basic Training	3
Engagement	13
Night Skirmish	17
Reconnaissance Action	21
Air Strike	25
Securing a Bridgehead	29
Major Offensive	31
Logistical Support	35
All Out Offensive	37
Atomic Warfare	41
Naval Operations	43
Invasion	49
Guerrilla Warfare	51
Street Fighting	53
End of War	55

<b>Part II</b>	<b>Maps and Charts</b>	57
	<b>Infantry Weapons</b>	58
	<b>Artillery</b>	60
	<b>Czechoslovak Rank Insignia</b>	62
	<b>The Soviet Troops in Czechoslovakia</b>	69
	<b>Branches of Service</b>	70
	<b>Military Units</b>	72
	<b>Map of a Military Campaign</b>	74
	<b>Map Symbols</b>	76
<b>Part III</b>	<b>Supplementary Material</b>	78
	<b>Branch Insignia</b>	87
	<b>Uniforms</b>	93

**PART I**  
**BASIC MILITARY SITUATIONS**

## Základní výcvik

Nováčci (odvedenci) přijíždějí autobusem do přijímače. Jmenný seznam, civilní šaty. Nováček (officially: první ročník; in mil.slang: bažant or ucho, pl.:ucha)

Nováčci (vojáci prvního ročníku) dostávají (colloq.: fasují) výstroj. Sklad or skladiště, výstrojní poddůstojník (poddůstojník intendanční služby), čekání v řadě (or ve frontě).

Nováček podpisuje potvrzenku o převzetí (podpisuje svůj výstrojní list). Podpisovat or, less frequently, podepisovat.

Četař ukazuje nováčkovi, kde bude ubytován. Přikrývka (colloq.: deka)

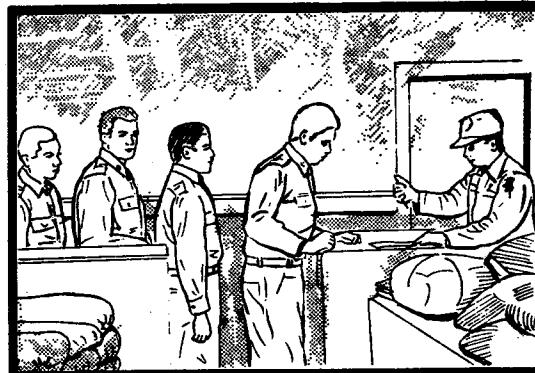
Nováček si zkouší stejnokroj (or uniformu). Čepice se štítkem (in mil. slang: brigadýrka), blúza, sedět, padnout.

Prohlídka ubytovny (ložnice mužstva). Pozor or postoj v pozoru.

Výcvik v terénu, instruktáž, školení, poučení. Přílba (also spelled: přilba) or helma. Politická výchova, politické školení mužstva a poddůstojníků (PŠM). Cvičební (or polní) stejnokroj, vycházkový stejnokroj.

Rozcvička. Kliky, cvičitel (or: vedoucí rozcvičky), pódiump.

## BASIC TRAINING



## Základní výcvik (pokračování)

Poddůstojník vede pořadové cvičení se zbraní.

Služba v kuchyni (kuchyňská služba). Pytel, brambory, škrábat (or škrabat) or loupat or čistit brambory.

Překonávání překážek, překážková (also: anglická) dráha, puška vzoru M58P (7,62 mm), bodák (or: bajonet).

Výcvik v použití bodáku (bodákové cvičení). Bodnutí, bod, šerm bodákem.

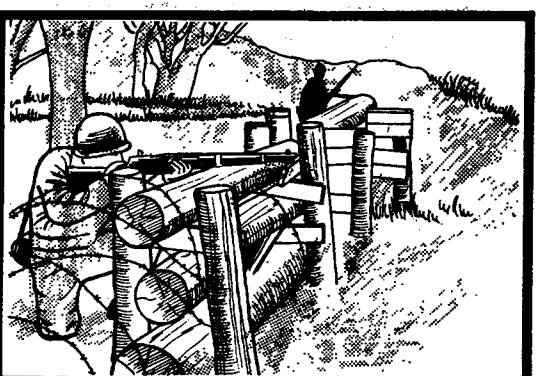
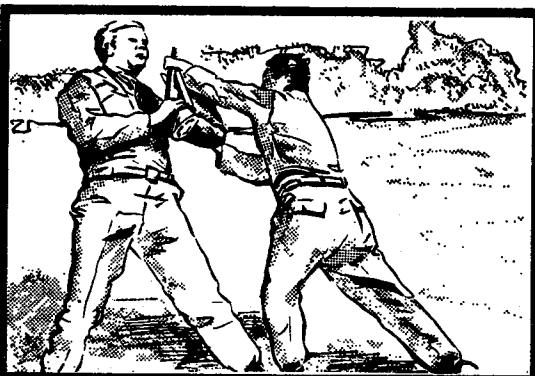
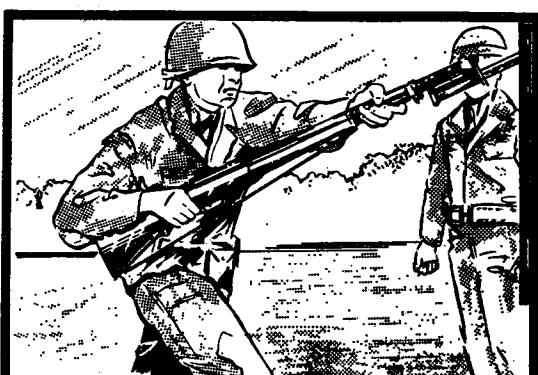
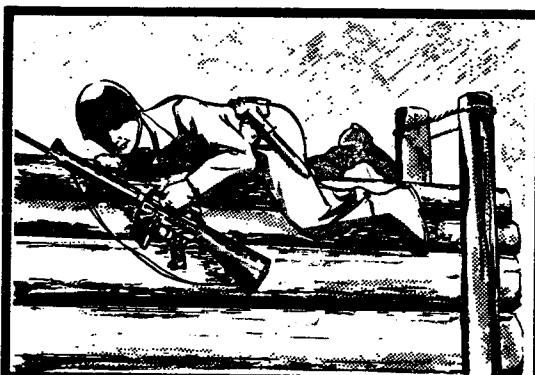
Výcvik v boji muže proti muži. Odzbrojit nepřitele.

Instruktor (poddůstojník) vysvětluje nováčkovi způsob nabíjení pušky (or: jak se nabíjí puška).

Na střelnici. Poddůstojníci (vedoucí střelby) vysvětlují, jak si upravit hledí a jak mířit. Střelba vleže (or z leže). Position: poloha ležícího střelce. Order: zaujměte polohu ležícího střelce!

Střelba z pušky vkleče (poloha klečícího střelce). Order: zaujměte polohu klečícího střelce! Překážka (barikáda, palisáda, provizorní opevnění) ostnatý drát.

## BASIC TRAINING (continued)



## Základní výcvik (Pokračování)

Kontrola cílů (terčů), kontrola výsledků střelby. Cílný je voják, který je zaměstnán obsluhou terče při střelbě. Cíl (terč), zasáhnout (trefit), minout.

Výcvik v obsluze těžkého kulometu.  
Lehký kulomet M52, 7,62 mm.  
Kulomet Gorjunov M1943 (SG), 7,62 mm.

Rozebírání (mil slang: rozborka) kulometu, lehký kulomet, díly (části), čištění (coolloq.: pucování)

Cvičná střelba z kulometu (provádění cvičné střelby). Poddůstojník zapisuje výsledky (or: zaznamenává výsledky).

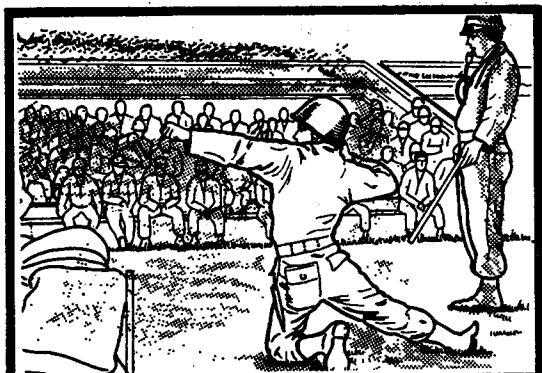
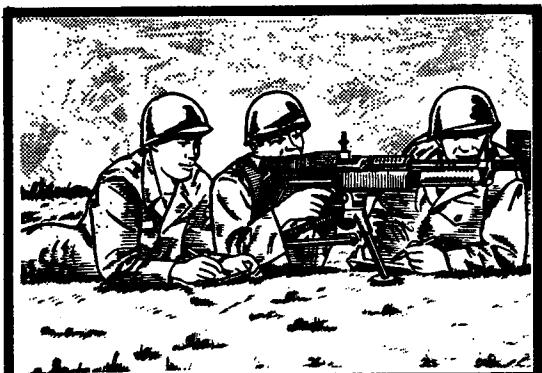
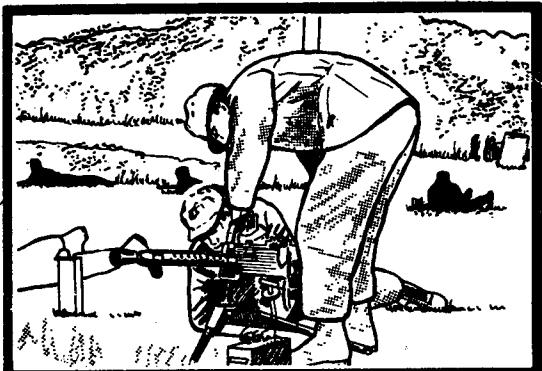
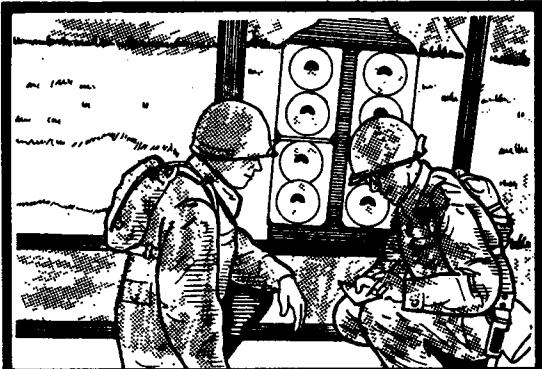
Kontrola prostřílených (zasažených terčů).

Výcvik ve vrhu (hodu) ručním granátem. Provádění výcviku ve vrhu ručním granátem. Hlediště, poddůstojník s mikrofonem, rozhlasové zařízení, rozhlas.

Házení (vrhání) ručních granátů. Hod granátem na cíl.

Střelba z puškového granátometu (no such weapon in the Czech army).

## BASIC TRAINING (continued)



## Základní výcvik (Pokračování)

Střelba z granátometu. Věž,  
polní láhev (colloq.:  
feitflaška).

Nabíjení tarasnice. Rameno.

Nabíjení bezzákluzového  
děla.

Střelba z minometu. Zakopat.  
Okop. Palebné postavení  
minometu (palpost).

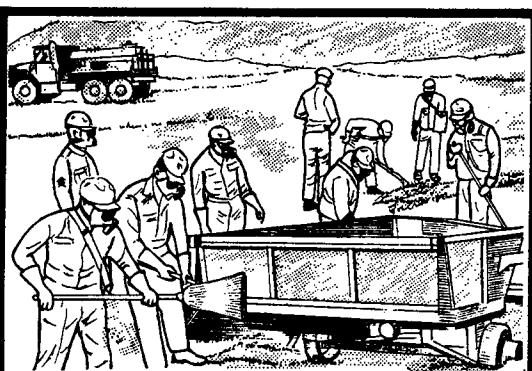
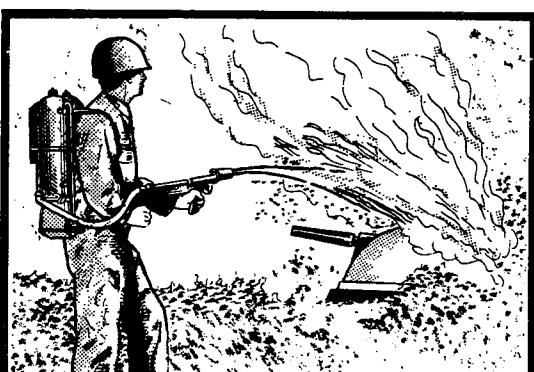
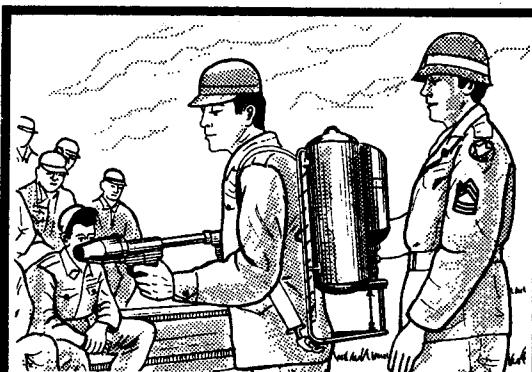
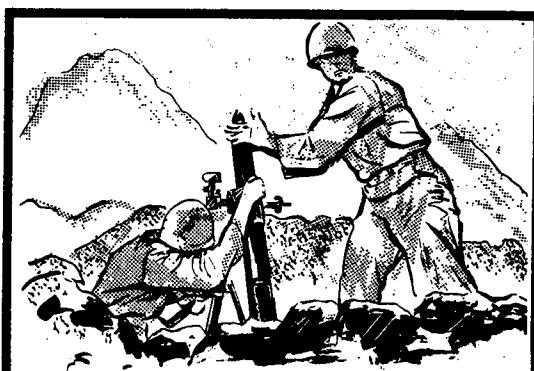
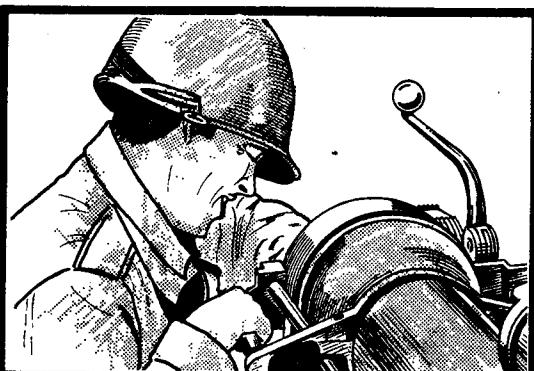
Výcvik v obsluze ohňometu  
(plamenometu). Nádrž,  
záda.

Ohňometník v akci. Cvičení  
s plamenometem. Pevnůstka  
(bunkr), cílová plocha,  
cílová plocha zahalená do  
plamenů.

Chemické bojové prostředky.  
Odmořování výzbroje a  
materiálu or terénu.  
(opposite: zamorevání).  
Plynové masky.

Odmořování (čištění) výzbro-  
je. Rozebírání, čištění.

## BASIC TRAINING (continued)



## Základní výcvik (Pokračování)

Poddůstojníci zdravotní služby (mil.slang: lapiduch = pomocník vojenského lékaře; colloq.: saniták = příslušník vojenského zdravotního oddílu) provádějí školení. Nosiči (sběrači) raněných, nosítka.

Vojáci překračují úvoz (strž, rokli) po útočné lánce (lanový typ).

Vojáci se utábořují (rozbíjejí tábor). Spací pytel (mil.slang.: spacák), torna or torba, or batoh (colloq.: baťoch, ruksak), (slang: tele), stanová tyč, stanový kolík; plátno, nepromokavý

Jeden voják stojí na hlídce (na stráži), drží stráž, drží hlídku. Heslo.

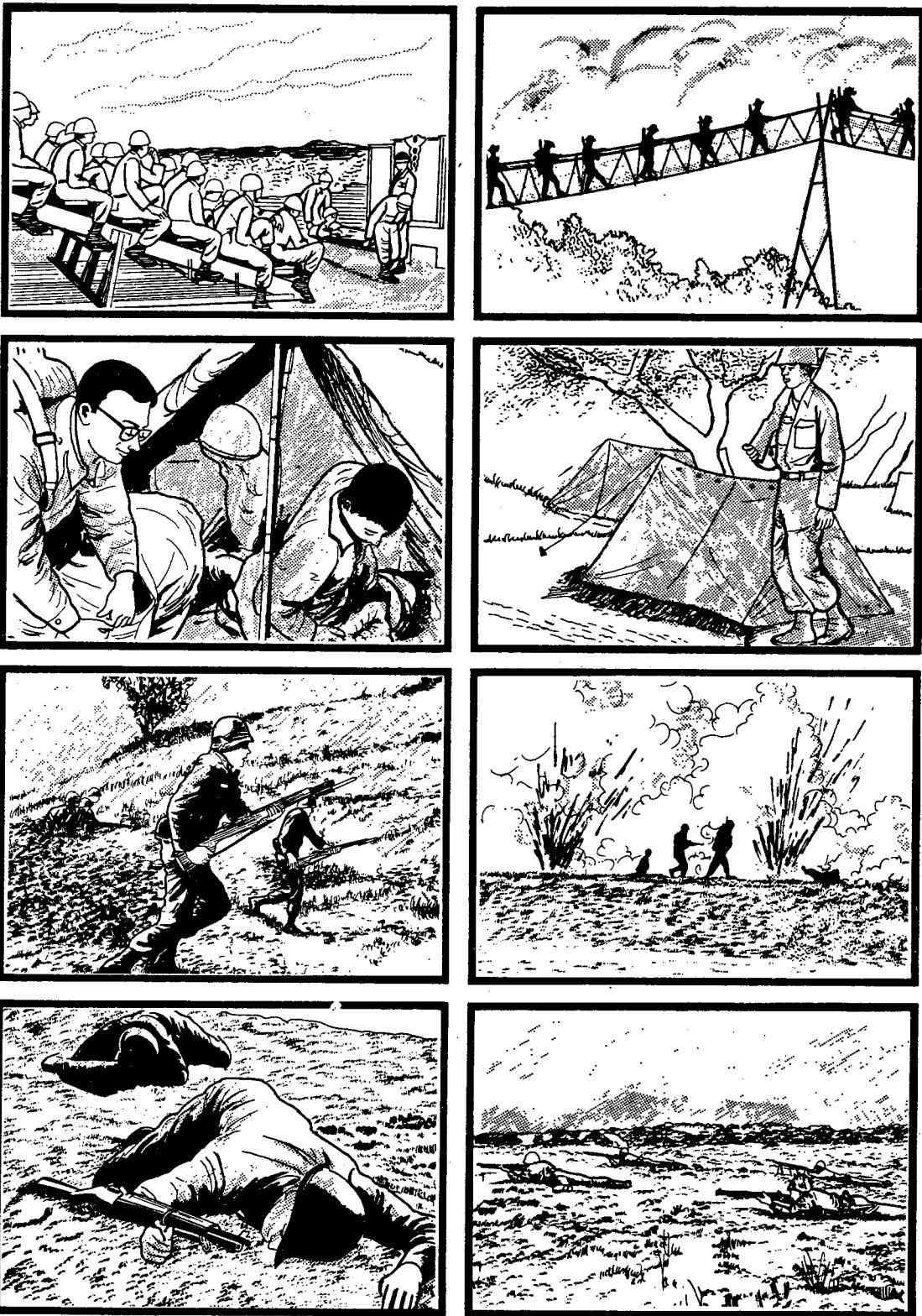
Bojové cvičení, vojáci překračují nepřátelské postavení. Pronikají do nepřátelských pozic. Útok, postup, vyklizení, ústup, odpoutání.

Za bojových podmínek (v bojových podmínkách), výbuchy, miny.

Postupující jednotky přibity k zemi nepřátelskou palbou. Plížení v palbě, pod nepřátelskou palbou, plazení.

Protilehlé (protější) jednotky (síly) střílejí vleže cvičnou (slepou) munici.

## BASIC TRAINING (continued)



## Střetnutí s nepřítelem.

Místo děje. Řeka, pravý břeh (pravobřeží), levý břeh (levobřeží), příkrý or strmý břeh, nízký (pozvolný) břeh, ostrov, plošina, hřbet or hřeben, zalesněná oblast, (porost), otevřený prostor or otevřený terén.

Předsunutí pozorovatelé (průzkumníci) na obhlídce na svahu nad řekou. Vysílačka, maskování, kamufláž, kamuflování, kamuflovat, anténa, zátočina.

Voják se zakopává. Polní lopatka (mil.slang: felšpátka), zákop (in a line) or okop (a single hole). Depending on type: okop pro ležícího (klečícího, stojícího) střelce. For heavy equipment: palebné postavení kulometu. Kulometný PALPOST.

Vojáci při kladení min (vojáci kladou miny). Ostnatý drát, hlídka na obchůzce. Protipěchotní a protitankové miny.

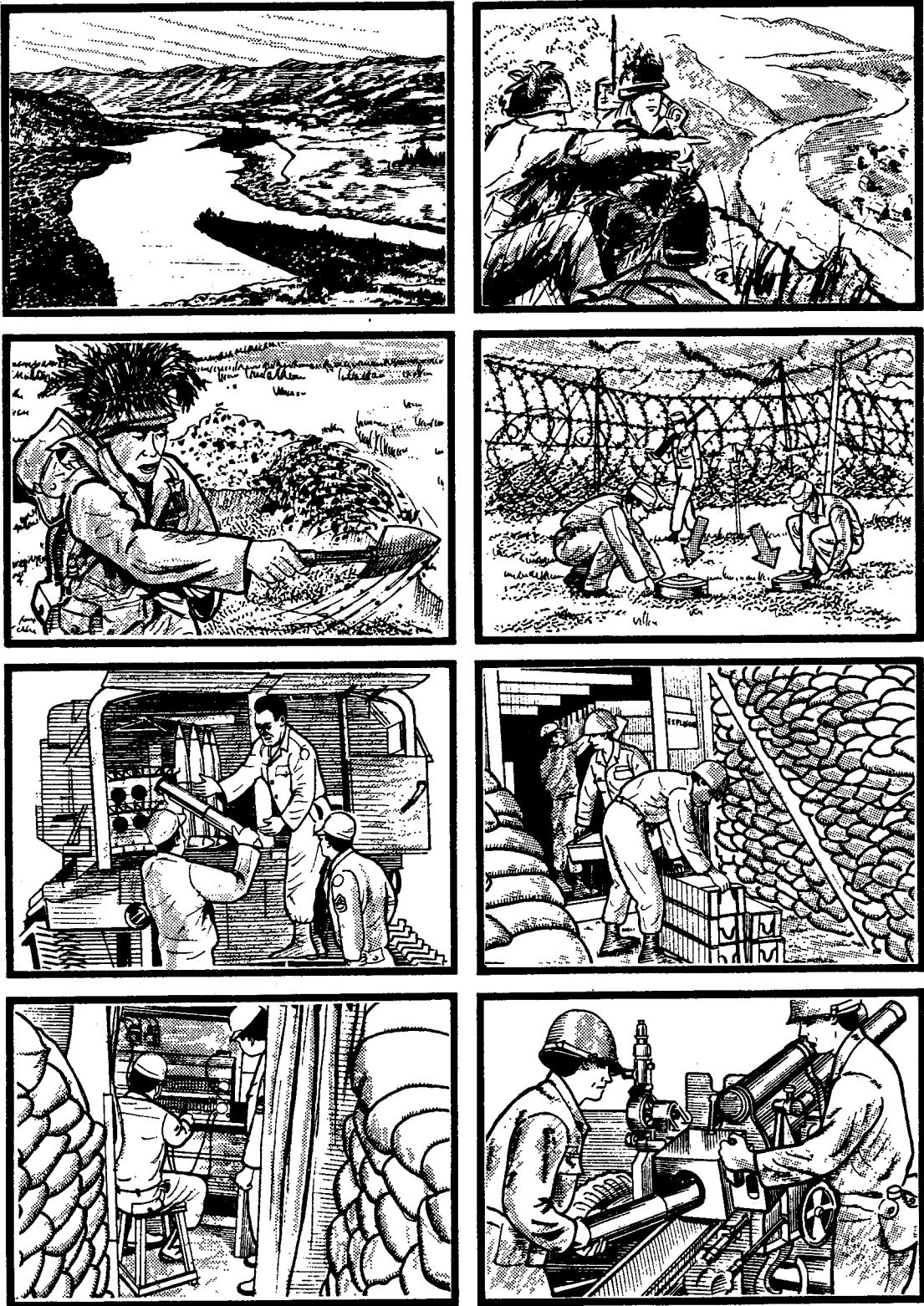
Vojáci (dělostřelci) vykládají munici z pásového vozidla. Dělostřelecké náboje, nábojnice (obsolete colloq.& slang: hylzna).

Uskladňování munice v podzemí. Pytle (pytlíky) s pískem, municiční bedničky or bedýnky).

Rádio zpráva (rádio rozkaz) velitelství k zahájení palby or otevření palby. Radista (spojář), polní telefon, ústředna, bunkr (kryt).

Nabíjení děl. Dálkoměr, obsluha při práci.

## ENGAGEMENT



## Střetnutí s nepřitelem (Pokračování)

Těžké dělostřelectvo zahajuje (otvírá) palbu. Dělo, dráha střely, PAL!

Pozorovatelé (dělostřelečtí pozorovatelé, dělostřelečtí pátrači) zjišťují výsledky palby.

Nepřátelští vojáci zachycení v otevřeném prostoru.  
(Nepřítel zachycený v otevřeném prostoru).  
Hledání úkrytu (krytu).  
Dělostřelecká palba v cíli.

Přímý zásah nepřátelské pozice (nepřátelského bunkru).  
Beton, cihla, pozorovatelná (pozorovací věž).

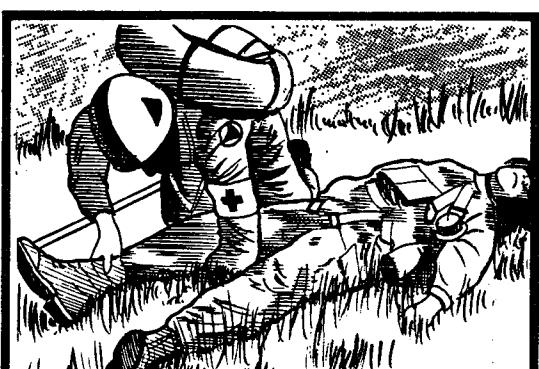
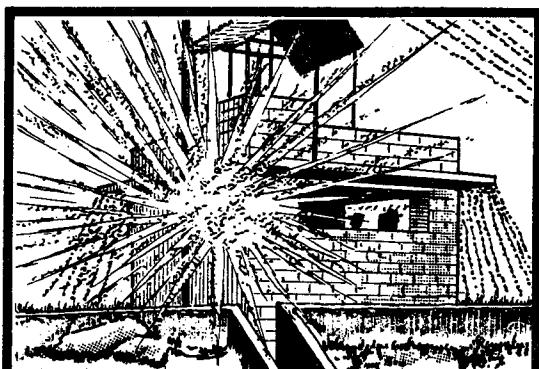
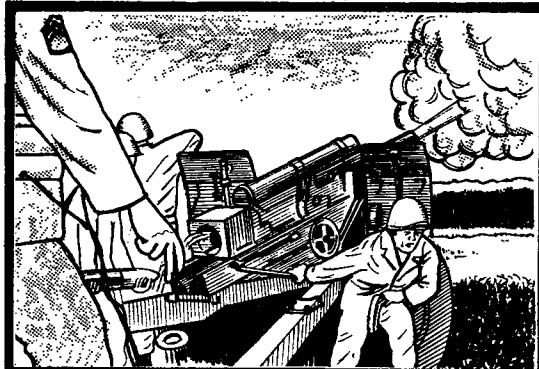
Nepřítel utrpěl ztráty.  
Rozdrcený nepřítel. Mrtví nepřátelé, zničená protitanková děla, ranění, padlí (ztráty na lidech i na materiálu).

Sběrači raněných při práci.  
Lapiuch osetřuje raněného.

Vojáci při výdeji stravy.  
Polní kuchyně, porce (příděl), if not hot meals: dávky.  
Jídelní misky (slang:ešusy, obsolescent slang:essálky).

Nepřátelská hlídka proniká pod rouškou tmy opatrně do našich postavení (pozic). Rukávový odznak, označení.

## ENGAGEMENT (continued)



Noční potyčka.

Nepřatelští vojáci se brodí  
přes řeku or brodí řeku.  
Brod, mělčina.

Stříhání or stříhání  
drátěných překážek. Nůžky  
na drát.

Překonávání překážek  
podlézáním (pronikání přes  
překážky)..

Voják šlápl na minu.  
Zabit, raněn (zraněn),  
poplach, střepina, úlomek.

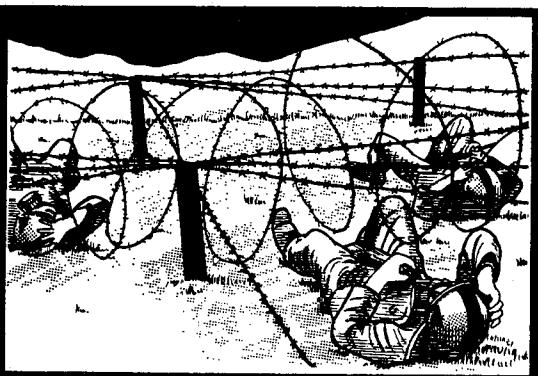
Osvětlovací raketa (světlí-  
ce) odhalila nepřitele.  
Viditelnost, dohlednost.

Obránci zahájili kulometnou  
palbu.

Postup nepřitele zastaven.  
Pod palbou (v palbě).

Nepřáteľský voják nabíjí  
pušku. Pásový zásobník,  
náboj (patrona), schránkový  
zásobník.

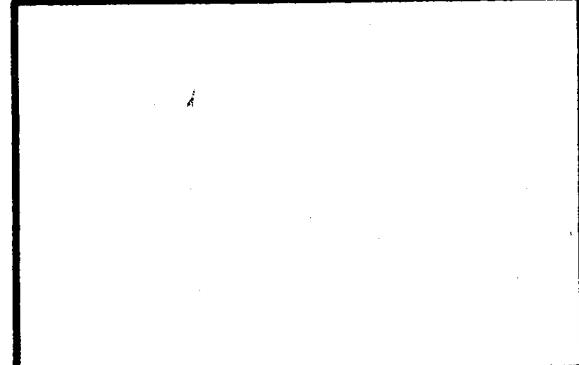
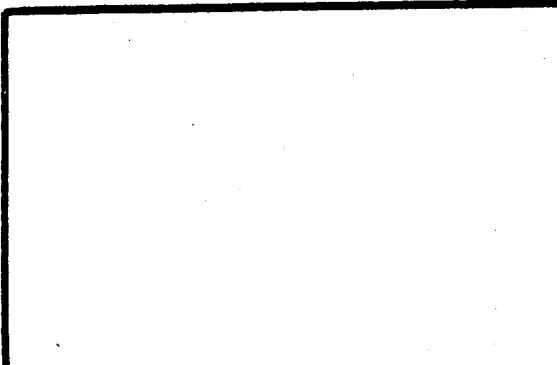
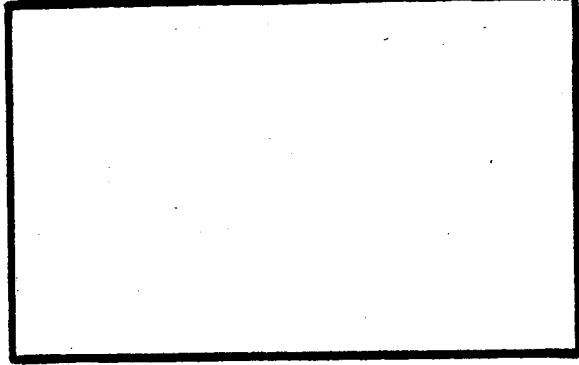
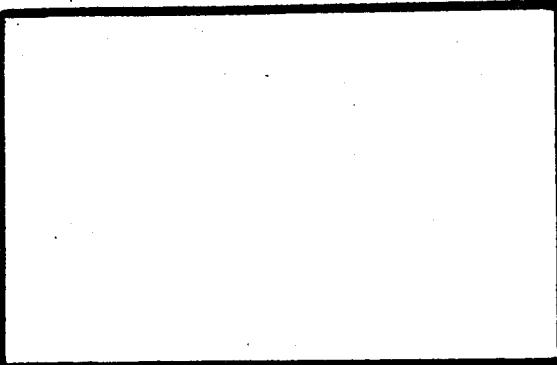
## NIGHT SKIRMISH



## Noční potyčka (Pokračování)

Nepřátelská hlídka  
ustupuje.  
Svítící střelivo (střelivo  
se svítící stopkou).

Zpět do vlastních pozic --  
pomoc raněným kamarádům.



## NIGHT SKIRMISH continued



## Průzkum

Velitelská příprava -- výklad operačního zámyslu -- velitelské poučení. Bylo rozhodnuto vyslat průzkumnou hlídku do nepřátelských postavení. Mapa, ukazovátko. Důstojník ukazuje. Důstojník provádí velitelskou přípravu.

Příprava hlídky na průzkum. Rádiiová stanice (somewhat obsolete slang: radiostanice) or: radiotelefon.

Hlídka má za úkol překročit řeku, provést průzkum nepřátelských pozic (postavení) a vrátit se nazpět.

Průzkumná hlídka překonala řeku na gumových člunech. Průzkumníci, přistání, břeh řeky.

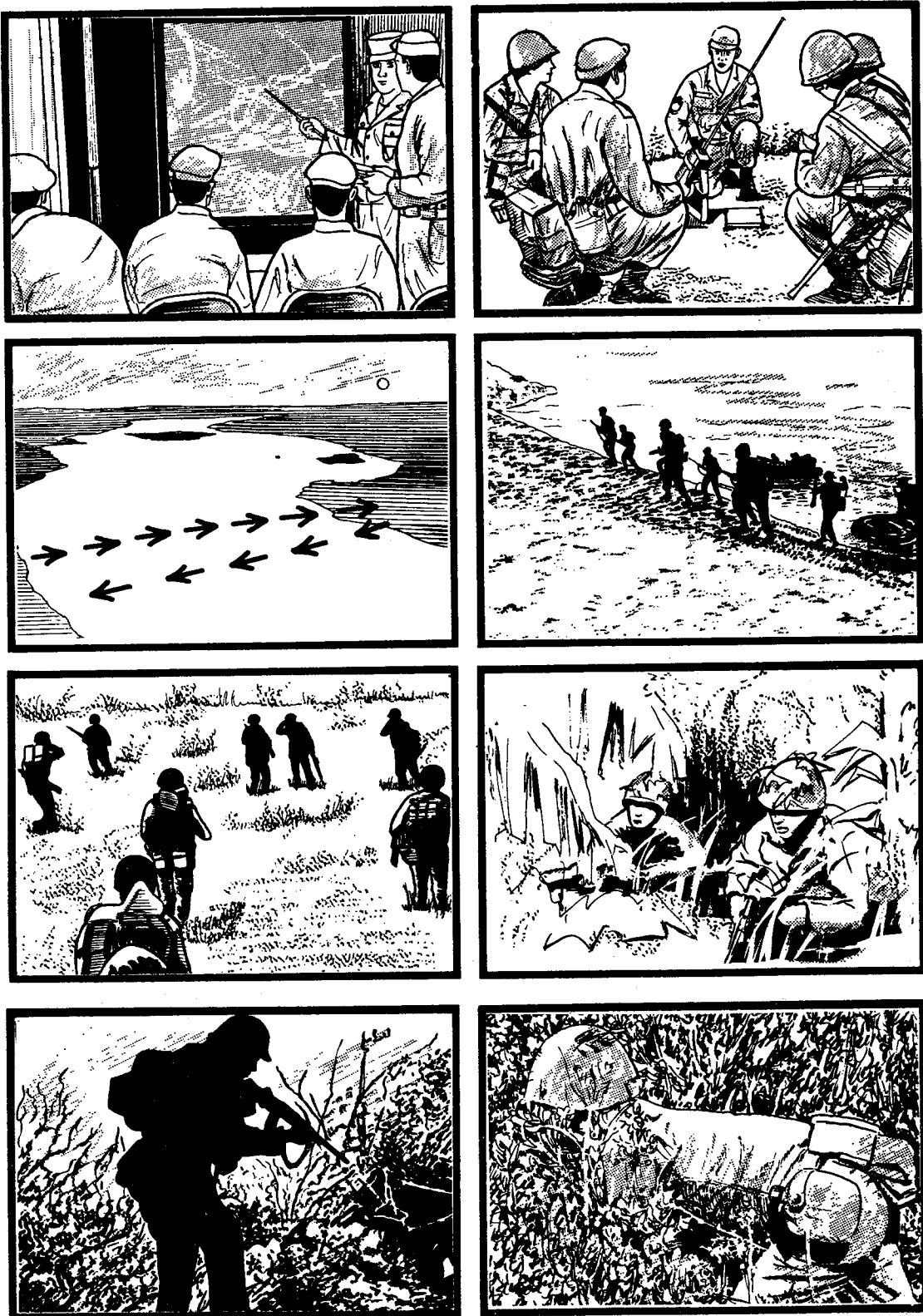
Překročení mýtiny. Louka, otevřený prostor (or: nekrytý prostor), krajina, pole.

V nepřehledném terénu, v houštině. Porost.

Kontrola podezřelých míst. Zamaskovaný zákop. Zamaskované postavení. Tunel.

Průzkum. Plížením (plazením) k nepřátelským pozicím. Bezhlasně, potichu.

## RECONNAISSANCE ACTION



## Průzkum (pokračování)

Obhlídka krajiny pomocí dalkohledu. Seřídit dalekohled.  
Triedr, ohnisko.

Nepřáteelský nákladní automobil (colloq.: nákladák is more widely used than the literary style form), tři osy, tříosý, pneumatika (or: guma), kolo, s plachtou.

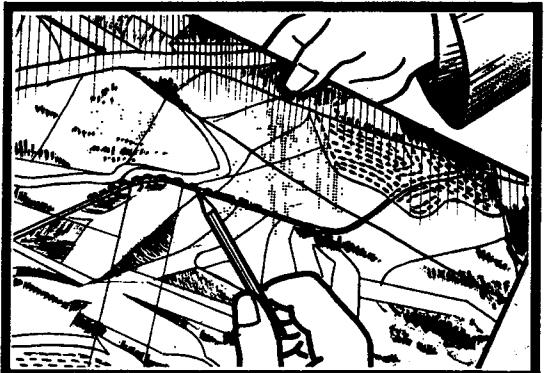
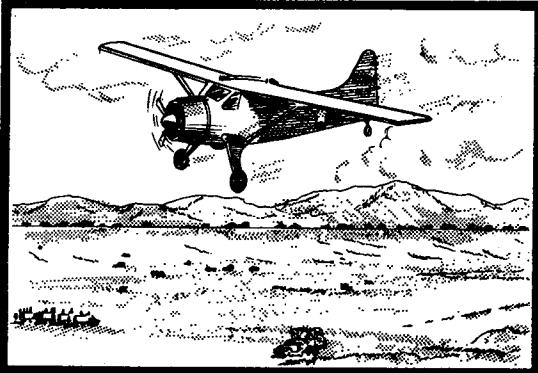
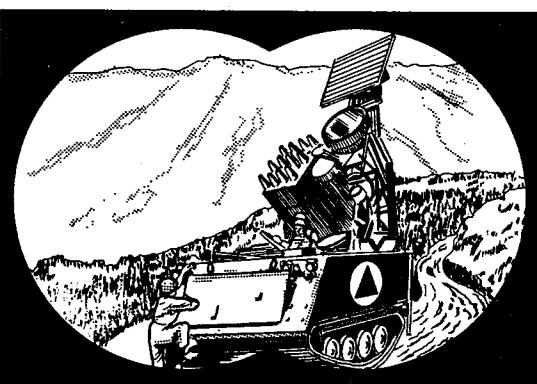
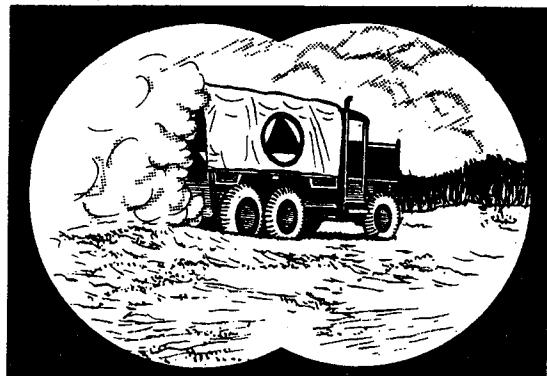
Samohybný raketomet.  
Radiolokátorové (radarové) vybavení.  
Samohybný raketový nosič opatřený samonaváděcím radarovým zařízením.

Velitel hlídky podává na velitelství hlášení pomocí rádia (or: pomocí polní rádiové stanice).  
Přenosná vysílačka (colloq.).  
Zdroj: baterie.

Průzkumný letoun provádí fotoprůzkum (letecké snímkování). Snímkuje přesuny jednotek v zápolí (v týlu). Konvoj (or: kolona), přízemní let, vrtulový letoun, jednomotorový letoun (colloq.: jednomotorák).

Snímková řada je vyhodnocena na velitelství. Zvětšenina. Detail (nutný k identifikaci).

## RECONNAISSANCE ACTION (continued)



## Letecký útok.

Mechanici (or: obsluha, or  
technická služba) připravují  
stíhačku. Proudová (or:  
trysková) letadla.  
Pohonné hmoty, konbinézy.  
PHM = pohonné hmoty a  
mazadla.

Předletová příprava  
posádek. Úkol (bojový úkol),  
padáky, pilot.

Piloti nastupují ke  
strojům. Letecké příslby,  
kyslíkové masky; (the  
entire oxygen equipment  
= kyslíkový dýchač).

Nástup do kabiny (do  
pilotního prostoru letounu).

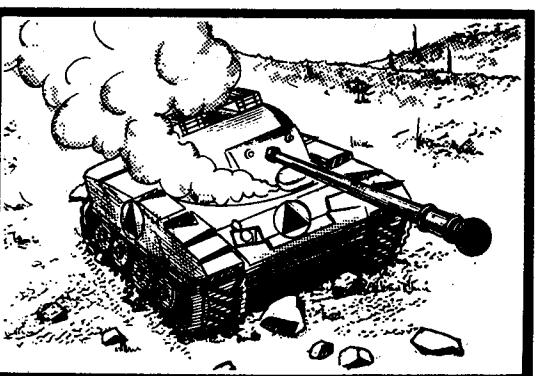
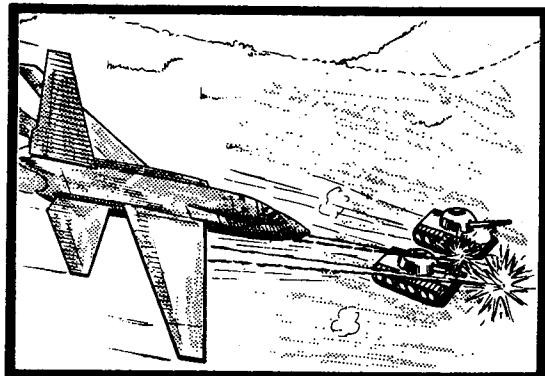
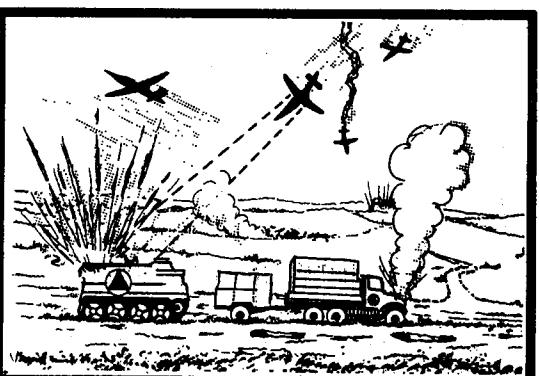
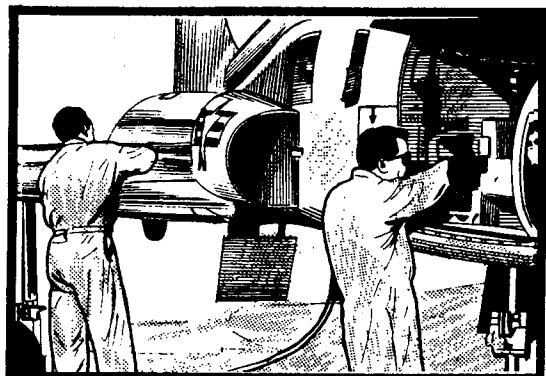
V kabíně (v pilotním  
prostoru, na pilotní  
sedačce).

Stíhači napadli nepřátelskou  
automobilovou kolonu.  
Obrněný transportér (pásový  
transportér) zasažen.  
Hořící nákladní automobil  
(colloq.: nákladák).  
Jeden letoun sestřelen.

Letoun zpozoroval dva tanky,  
útočí střemhlav, odpaluje  
rakety (útočí raketami).  
Naše raketa zasahuje cíl,  
jedna ho míjí.

Hořící tank. Poškodit,  
vyřadit z boje.

## AIR STRIKE



## Letecký útok (pokračování)

Obrněný transportér opětuje palbu. Pancéřový transportér, obrněný pásový transportér ( colloq.: pásák or housenka), protiletectké dělo, kanón (kanónek) lehký kanón, kanón malé ráže, vmontovaný.

Další obrněný transportér (na obrázku: pásový tahač) zasažen raketou. Poškození pásu bez možnosti opravy.

Vojáci opouštějí pásový obrněný transportér.  
Vyskočit.

Zničená nepřátelská technika. Tanky, raketomy, jednotky atomového dělostřelectva.

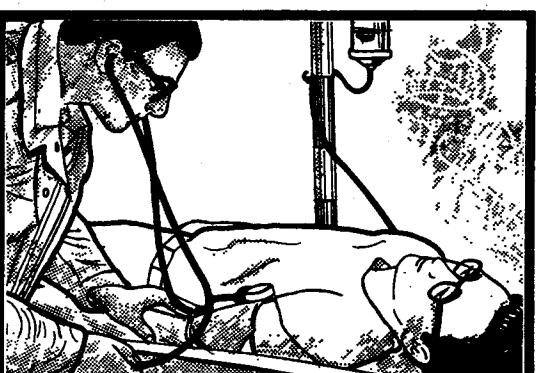
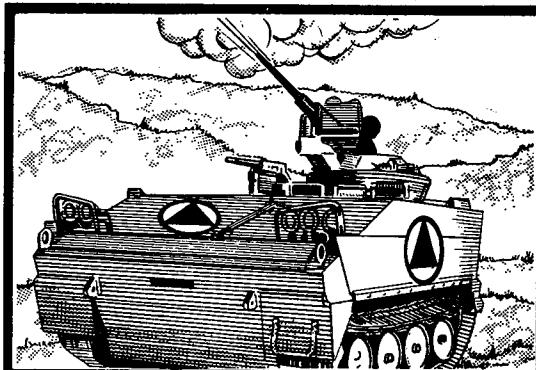
Jedna raketa zasáhla nešťastnou náhodou naše vlastní pozice.

Jeden voják je raněn.  
K jeho odvozu je přivolán sanitní vrtulník (záchranný vrtulník).

Vrtulník přistál na mýtině a vojáci dopravují raněného na jeho palubu.

Raněný (or: zraněný) je ošetřen v polní nemocnici. Lékař (doktor), stetoskop, krevní plazma.

## AIR STRIKE (continued)



## Zajištění předmostí.

Letecká dýmová clona.  
Zastírat, zastírací  
manévr, přesun jednotek.

Pěchota (motostřelecké  
jednotky) překračuje vodní  
tok. Pěchota se přepravuje  
přes řeku.  
Obojživelná vozidla.

Dýmová (kouřová) clona jim  
pomáhá překonat nebezpečná  
otevřená prostranství.

Nepřátelští kulometníci  
zahájili palbu. Zakopávat  
se, okop, kulometné hnízdo,  
palebné postavení (PALPOST),  
špatná (or: omezená)  
viditelnost.

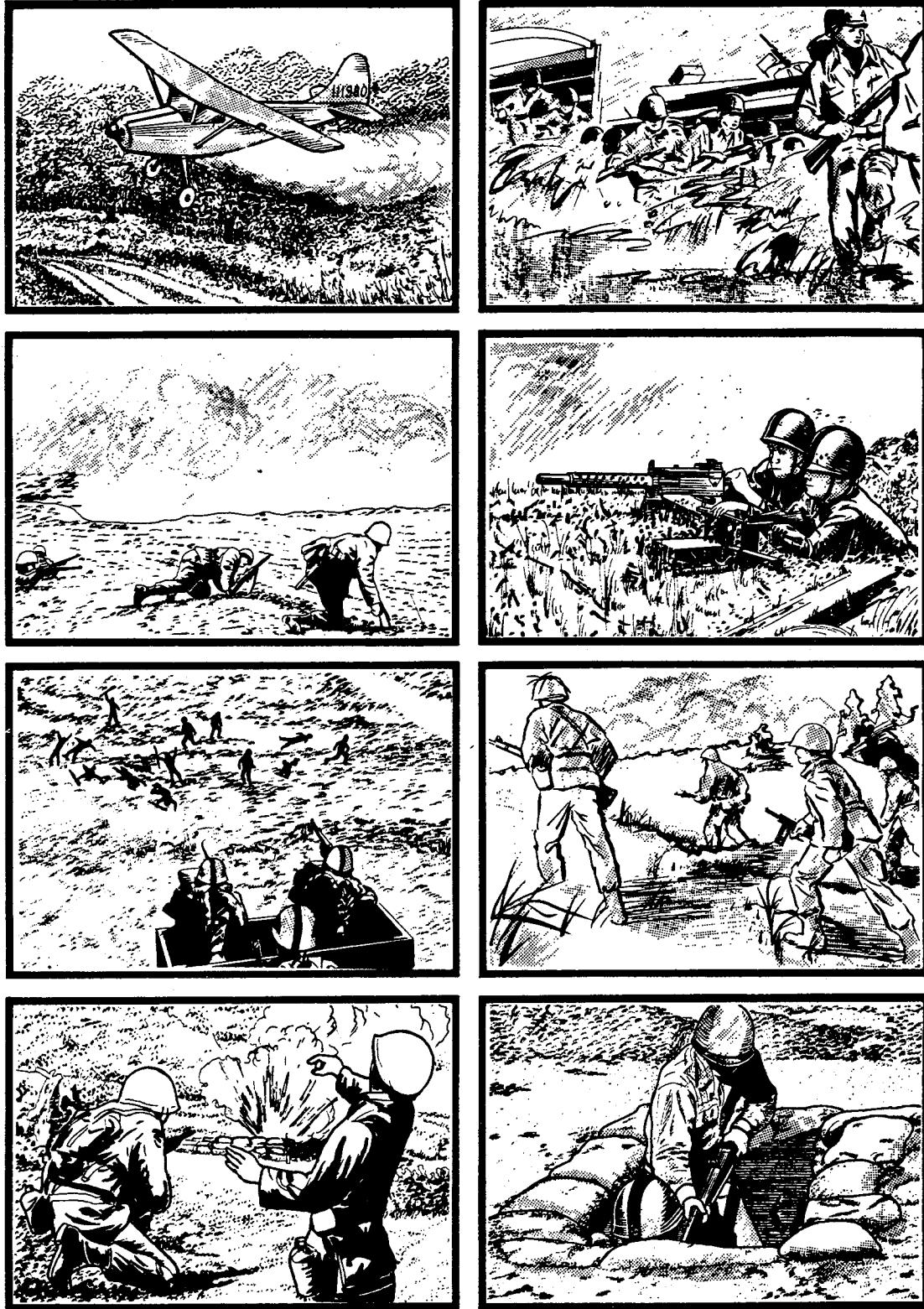
Vítr (větrný poryv)  
odkryl dýmovou clonu a  
odhalil skupinu. (or: Vítr  
odkryl dýmovou clonu a  
vystavil skupinu vojáků  
na otevřeném prostranství  
palbě).  
Těžké ztráty, čelní  
(frontální) útok.

Ti, kteří to přežili, (or:  
zachránění) se musí stáhnout  
zpět (musí ustoupit).

Ostatní vojáci obkličují  
nepřátelská opevnění a  
zasypávají je ručními  
granáty.

Zbytky nepřátelského odporu  
jsou likvidovány v boji  
muže proti muži.

## SECURING A BRIDGEHEAD



## Větší ofenzíva.

Ženisté budují pontonový most.  
Ocelové nosnice (mostnice).

Těžká bojová technika na přechodu přes řeku (při překročování vodního toku).  
Motorový člun.

Tanková kolona postupuje (or: na postupu) směrem k ohniskům nepřátelské obrany.

Velitel tanku pozoruje krajinu z otevřeného poklopů ve věži.  
Velitelský poklop, střelecký poklop, řidičský poklop, únikový poklop (at the bottom of the tank, emergency hatch).

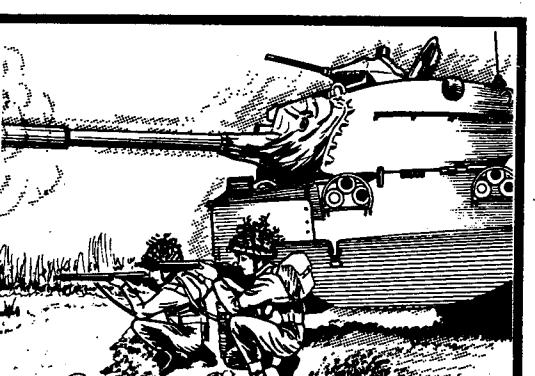
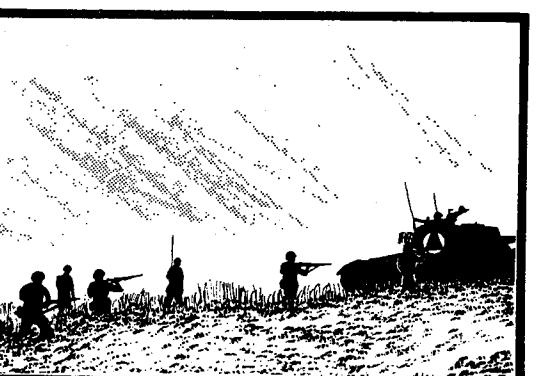
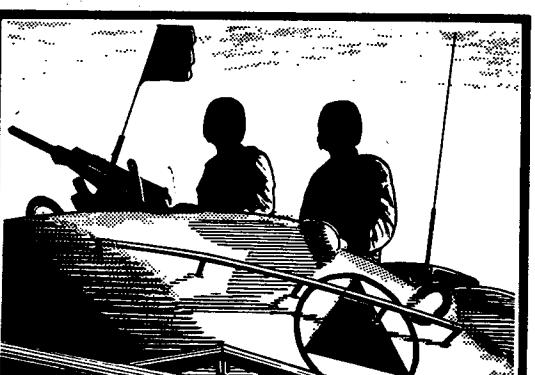
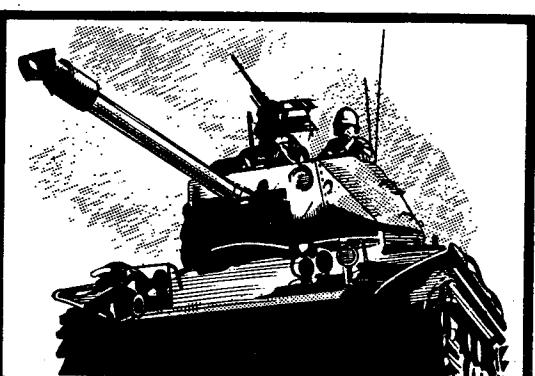
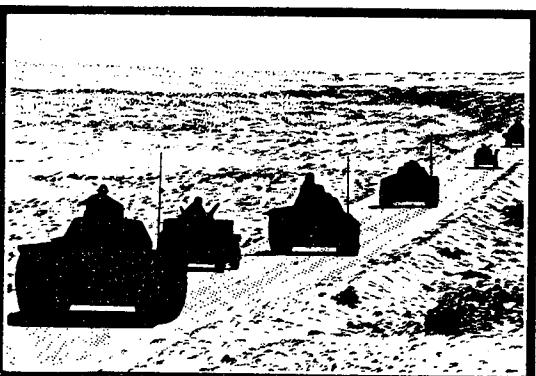
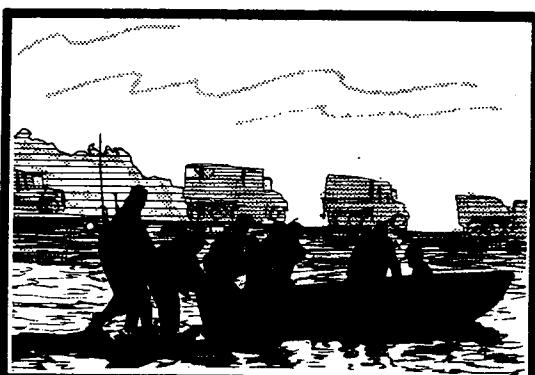
Nepřateleští vojáci (protitankovníci) čekají se svými protitankovými zbraněmi.  
Tarasnice, polní telefon.

Nepřátelské tanky jsou připraveny ke střetnému boji (ke střetnutí).

Pěchota postupuje za nepřátelskými tanky.  
Tankový výsadek (=rifle units transported by tanks and directly covered by tanks and covering the tanks).

Naše tanky a pěchota zahájily palbu.

## MAJOR OFFENSIVE



## Větší ofenzíva (pokračování)

Pozemní síly žádají o leteckou podporu (vzdušnou podporu). Koordinace, kooperace, spolupráce, radiové spojení zené-vzduch (mezi pozemními a leteckými jednotkami).

Pancéřový raketonosic (takticky raketový nosič na obrněném transportéru, kolový typ), odpaluje rakety.

Demoralizované nepřátelské jednotky přestávají klást odpor.

Někteří se vzdávají dobrovolně (přebíhají). Bílý prapor.

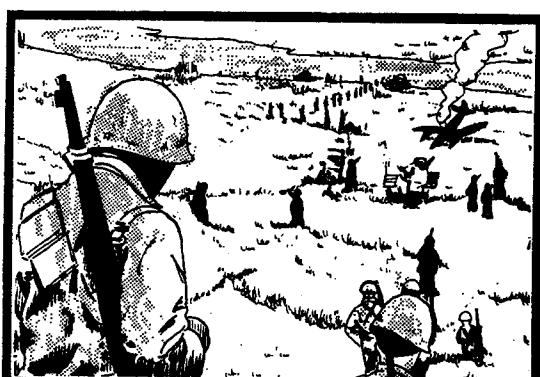
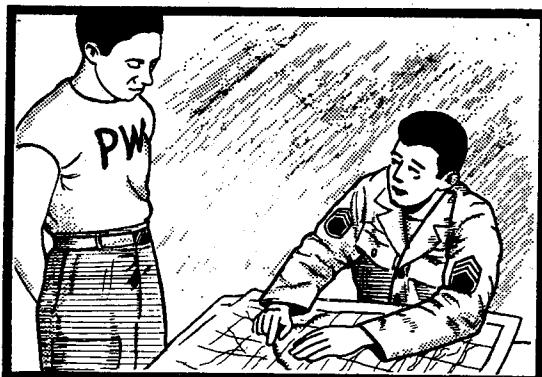
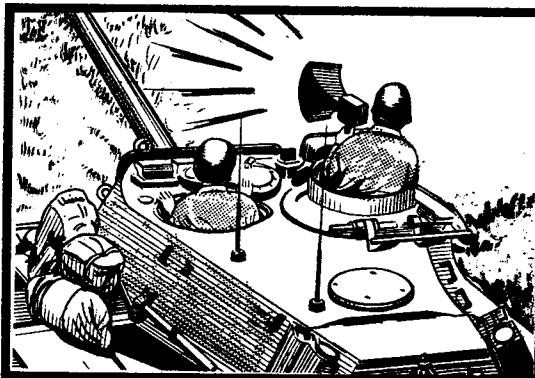
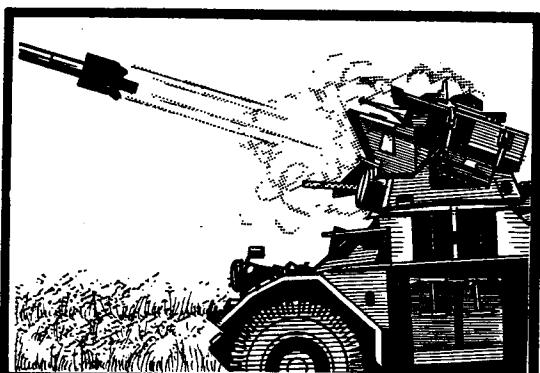
Psychologická válka. Tank vybavený rozhlasovým zařízením a tlampači vyzývá nepřátelské vojáky ke kapitulaci.

Zajatci pochodují do týlu.

... kde jsou vyslýcháni (vyšetřování). Vyšetřovatel, tlumočník (překladatel, informace. Ženevské konvence (na ochranu raněných a nemocných za války).

Po počátečním úspěchu postupují naše jednotky hlouběji do nepřátelského území.

## MAJOR OFFENSIVE (continued)



## Podpora technickými a jinými prostředky.

Zásobující autokolony překračují horské průsmyky. Úzké, klikaté silnice (vozovky). Serpentíny. Zpevněná vozovka, dlážděná, živičná vozovka, asfaltovka.

Tenhle nákladní automobil ( colloq.: nákladák) veze munici. Prudké stoupání (klesání), první rychlosť (jednička), zařadit jedničku.

Některá vozidla, jako tenhle džíp (the Soviet equivalent: gazík) uvázla (zapadla) na neprůchodných vedlejších cestách. Někteří řidiči si troufli jet po vedlejších neprůchodných cestách a zapadli. Prašné cesty, bláto, vytahovat, vyprošťovat. Vyprošťovací vozidlo ( colloq. : vyprošťovák

Na některých místech je možno zásoby dopravovat pouze pomocí mezků (muš). Koně.

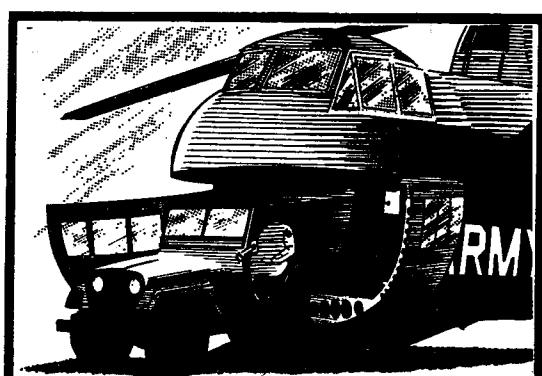
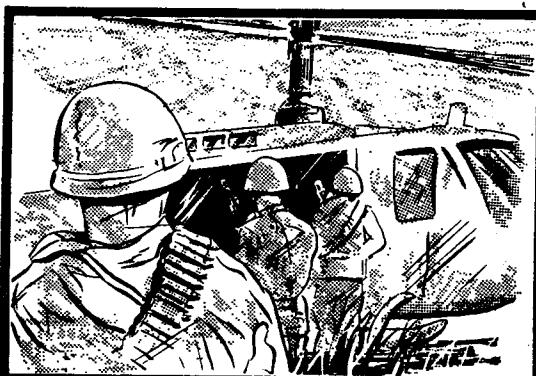
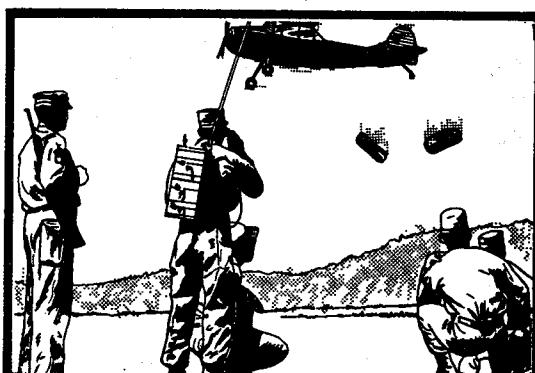
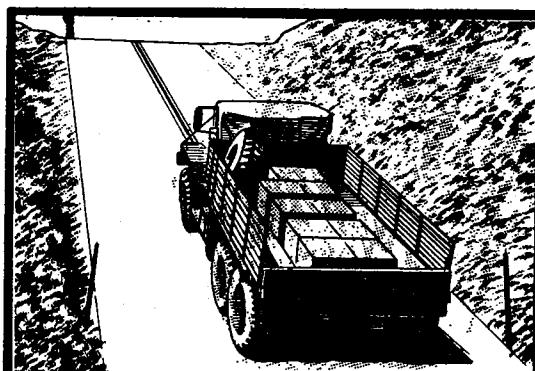
Horské jednotky dopravují svůj materiál (výzbroj a výstroj) do výšších poloh Bílé maskovací oděvy ( colloq.: zimní maskáče ), lyže ( colloq.: prkna ), sníh, ledovec, hory

Někdy jsou zásoby shazovány z nízko leticích letadel.

Vrtulníky mohou přepravovat jednotky i na nepřístupná místa.

Velké transportní vrtulníky jsou schopny přepravovat i těžké náklady.

## LOGISTICAL SUPPORT



## Všeobecná ofenzíva.

Stíhací bombardéry (bitevníky) útočí na nepřátelské seřaďovací nádraží. Vlaky, náklady, nákladní vlak, koleje, kolejnice, železniční uzel (RR junction). (The planes which attack railroads and communications are called in mil. slang - kotláři).

Bombardují taky průmyslová centra. Továrny, skladisti, zásobovací základny.

Strategicky důležité mosty jsou zničeny (vyřazeny).

Ne jsou ušetřeny ani obytné čtvrti. Požáry se vymkly kontrole. Požární (hasičské) sbory nezvládnou jejich rozsah. Zápalné pumy (bomby), časované pumy, protiletectké kryty, trosky.

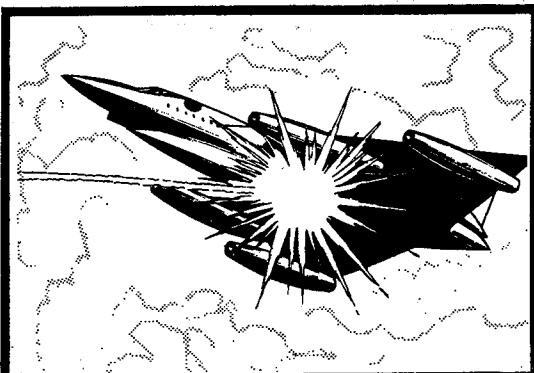
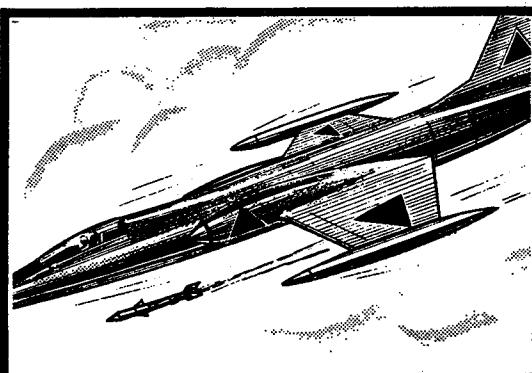
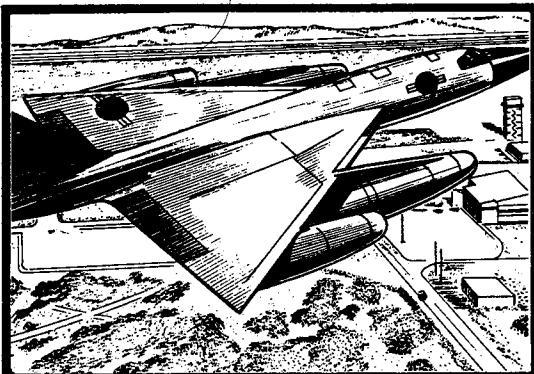
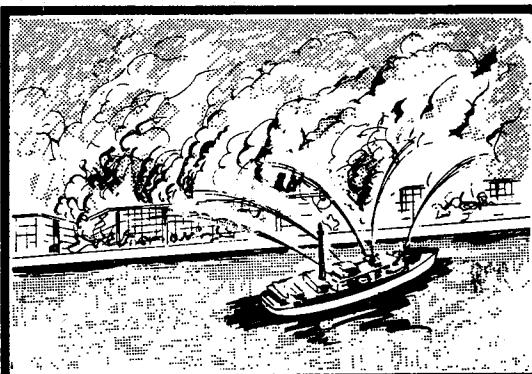
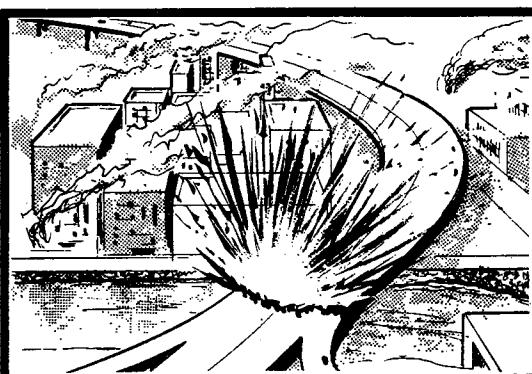
Požární čluny se snaží (pokouší) zdolat požáry v oblasti doku (přístavních zařízení).

Těžké (strategické) bombardéry jsou nasazeny proti vzdáleným cílům. Výškové nasazení (bombardování), radarové bombardování (bombardování s radarovým /radiolokačním/ naváděním na cíl).

Nepřátelský proudový stíhač vypadl z mraků a odpálil raketu typu vzduch-vzduch (leteckou protivzdušnou raketu). Supersonický or nadzvukový.

... a zaznamenal přímý zásah.

## ALL OUT OFFENSIVE



## Všeobecná ofenzíva (pokračování)

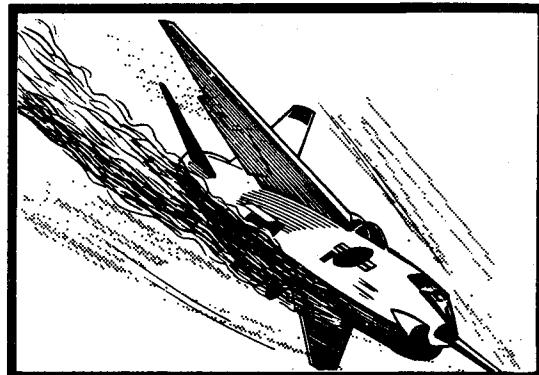
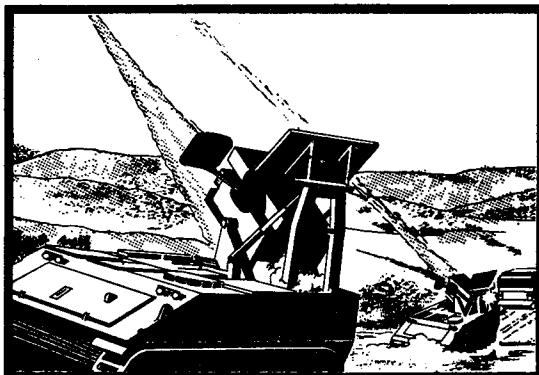
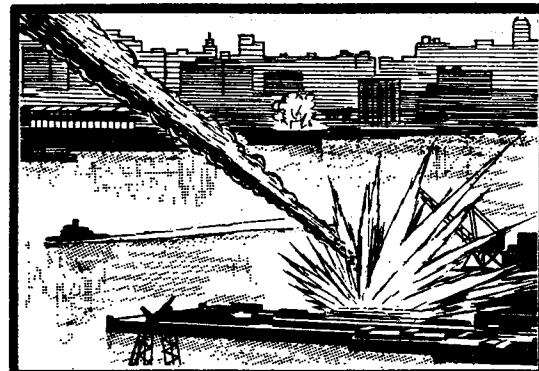
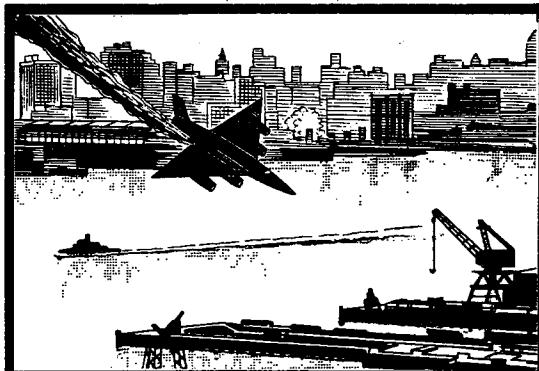
Kouřová stopa. Těžký bombardér klesá k zemi ...

... a dopadl do vody nedaleko přístavních zařízení.  
Hráze, jeřáby.

Neprátelské rakety protivzdušné obrany.  
PVR = protivzdušná raketa.  
DPVR = dálková protivzdušná raketa.

Rakety sestřelily lehký bombardér, který se zřítil v plamenech.

## ALL OUT OFFENSIVE (continued)



## Atomová válka

Odpalovací základny nepřátelských balistických střel s nukleárními hlavicemi se zaměřují na naše města. Nepřítel odpaluje balistické střely.

Radiolokátory (radary) a počítače vypočítávají jejich dráhy.

Základna protiraketových střel (protiraket).

Protiraketové střely (protirakety) byly odpáleny...

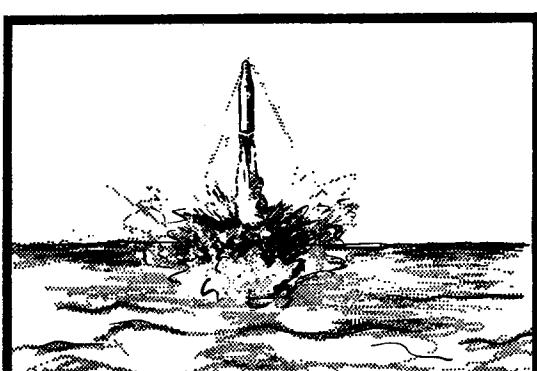
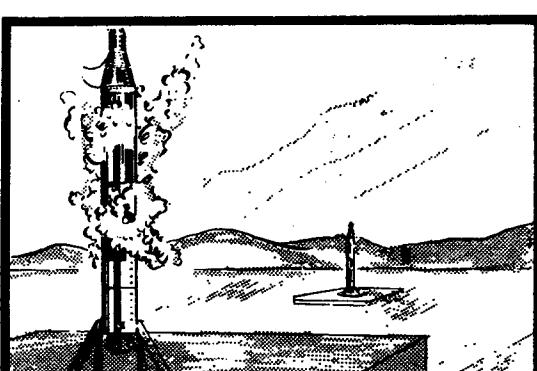
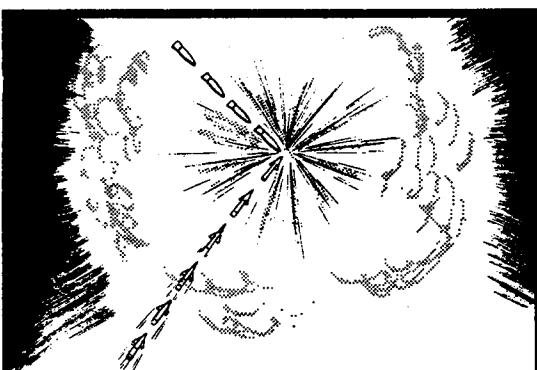
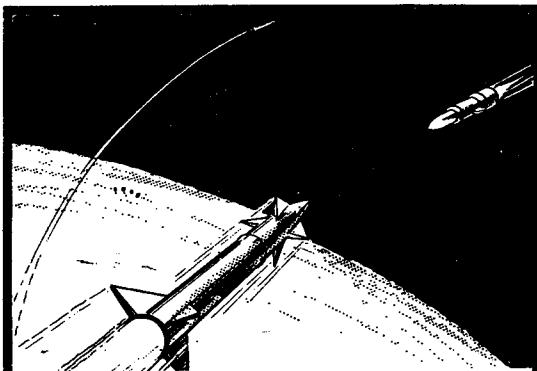
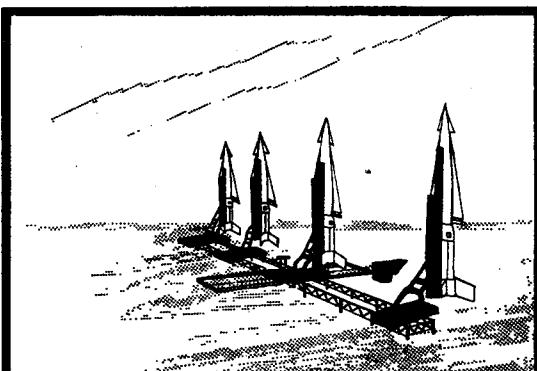
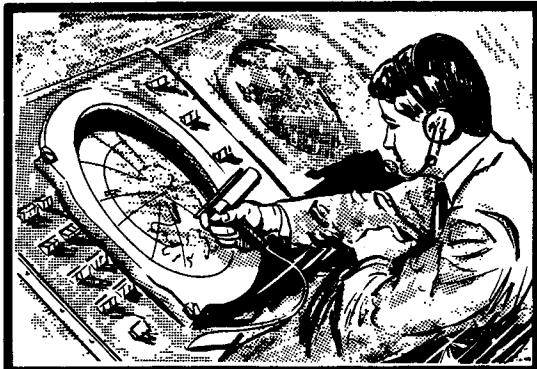
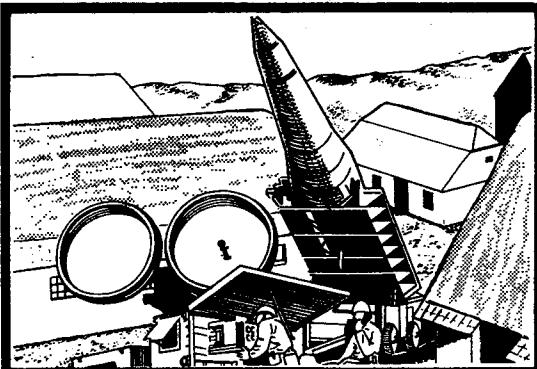
a zasáhly nepřátelskou balistickou střelu a přivedly ji k výbuchu ve stratosféře.

Nicméně některé rakety nalezly své cíle.

Pozemní (or:povrchové) umístění raketových střel.

Podmořský (podhladinový) raketonosič.  
Podhlinové odpálení.

## ATOMIC WARFARE



Námořní operace.

Lodstvo zakotvené  
v přístavu.

Rozkaz k vyplutí předán  
rádiem.

Flotila opouští přístav  
(základnu).

Torpedoborce doprovázejí  
větší plavidla.

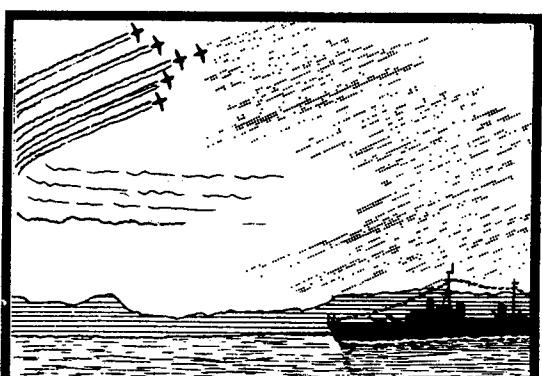
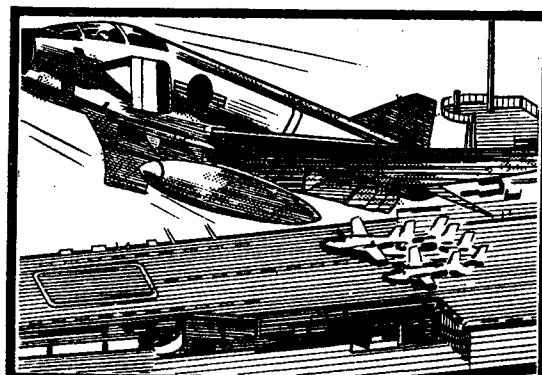
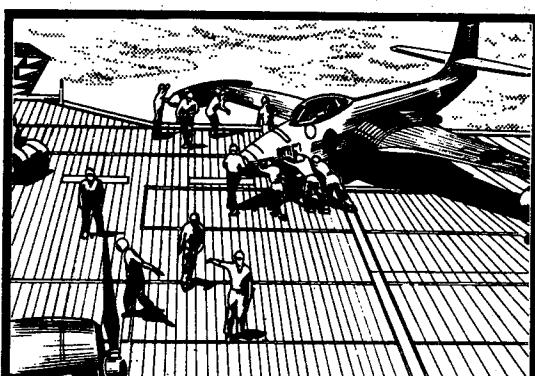
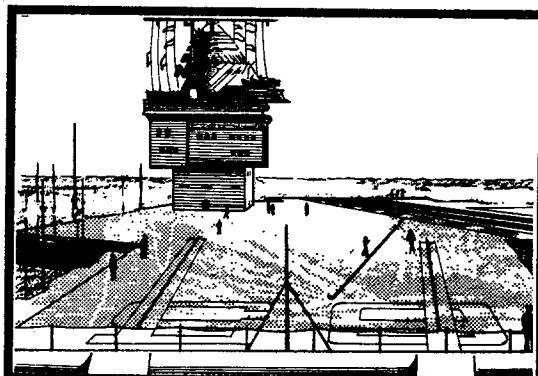
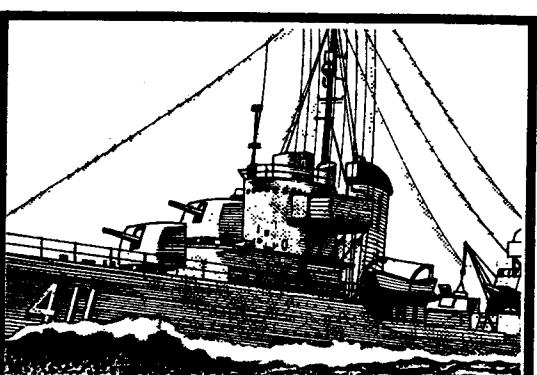
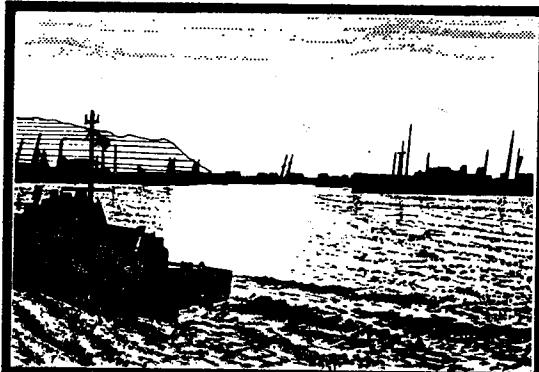
Velká mateřská letadlová  
lodě je vlajkovou lodí  
flotily.  
Letová paluba, velitelstv  
můstek. Palubní nástavba.

Proudové stíhačky byly  
vyzdvíženy na palubu a jsou  
připraveny ke startu.

(Námořní) stíhači vzlétly  
(odstartovaly).  
Přídavná nádrž. Trupová  
(or, not in the picture:  
křídlová) nádrž.

Proudové letouny ve formaci  
na cestě k určenému cíli.  
Kondenzační páry, formace.

## NAVAL OPERATIONS



## Námořní operace (pokračování)

Trysková letadla (proudové letouny, proudová letadla) bombardují nepřátelské bitevní lodě a křižníky. Zaznamenaly mnoho přímých zásahů a potopily jedno plavidlo.

Velká nákladní loď byla zasažena a hoří.

Naše letouny se uhýbají nepřátelské raketové palebné přehradě (or:baráži)

Jeden z letounu je zasažen a pilot se vystřelil.

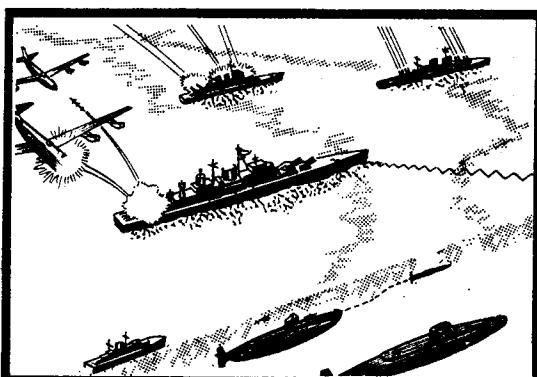
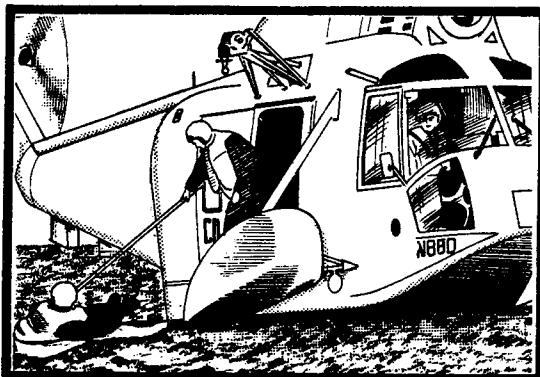
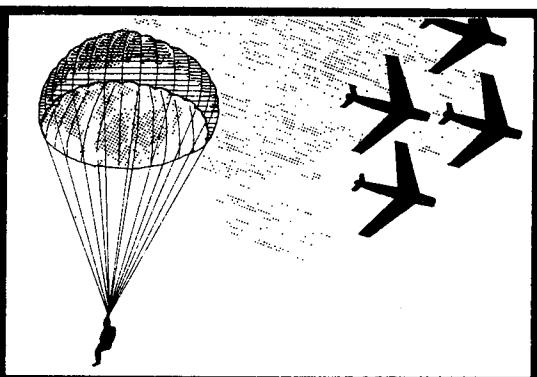
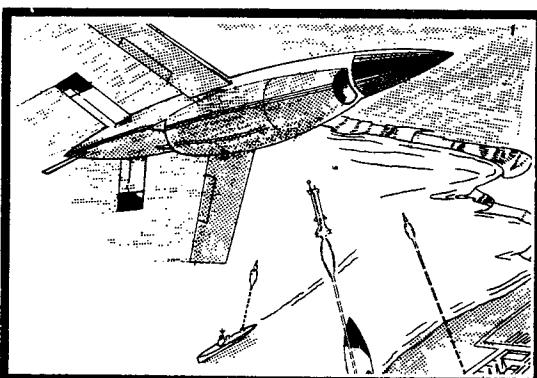
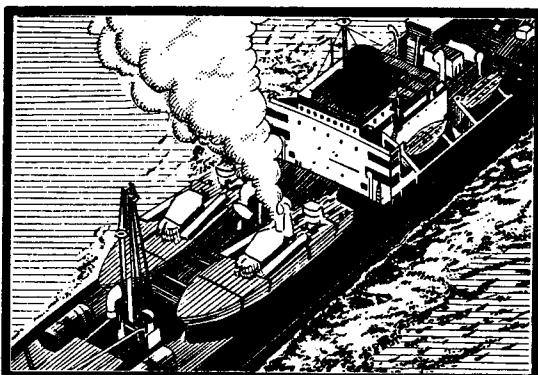
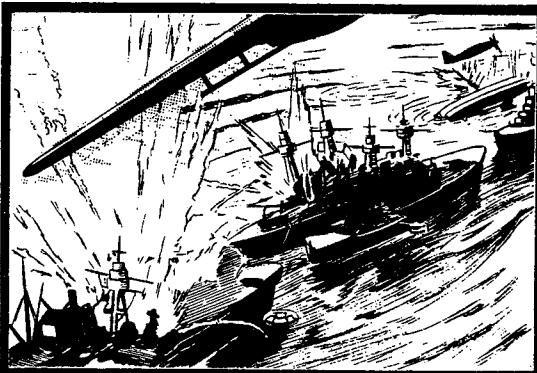
Otevřel se mu padák a klesá do moře.

Pilot je zachráněn člunem. Plovací vesta.

Další členové posádky jsou zachráněni létajícím člunem. (na obrázku je helikoptéra). Záchranný prám (or: vor)

Těžké bombardéry z pozemních základen útočí na přátelskou flotilu. V blízkosti bitevní oblasti (v oblasti bitevního střetnutí) byly pozorovány ponorky.

## NAVAL OPERATIONS (continued)



## Námořní operace (pokračování)

Nepřátelská nukleární ponorka spěchá k bojovému pásmu.

Ponořila se a blíží se k našemu konvoji. Kapitán pozoruje jednu z našich bitevních lodí periskopem.

Vypuštěné (odpálené) torpédo zasahuje. Přímý zásah.

Protiponorkové letouny (protiponorkové hlídkové letouny) útočí na nepřátelskou ponorku.

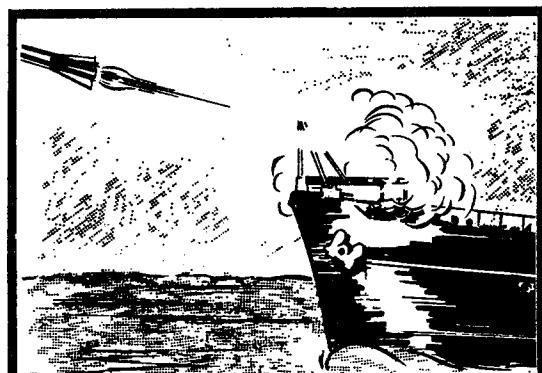
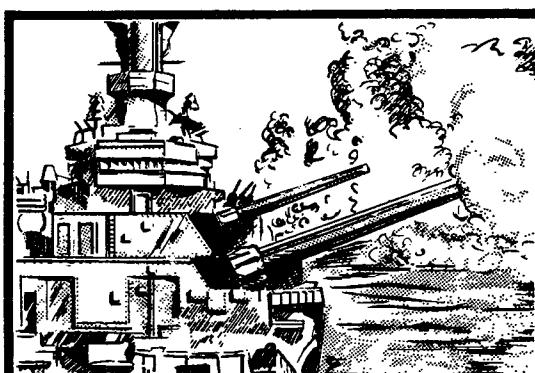
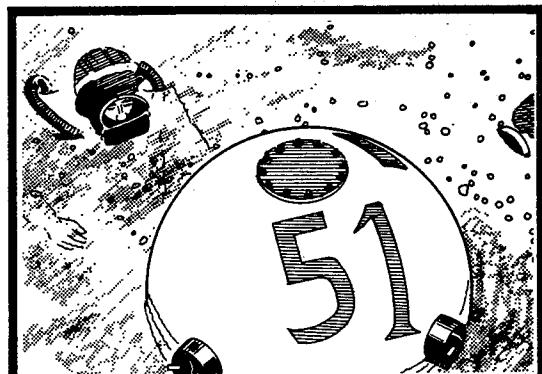
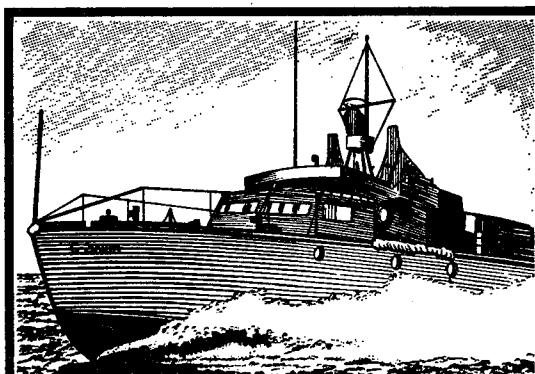
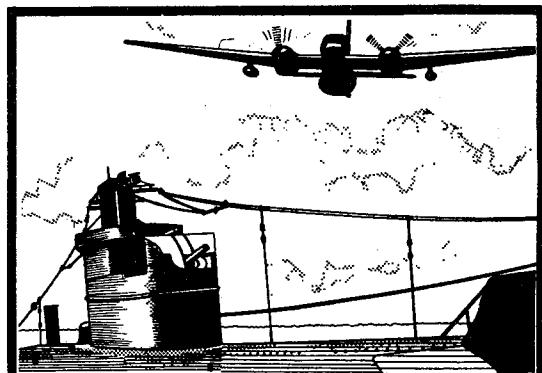
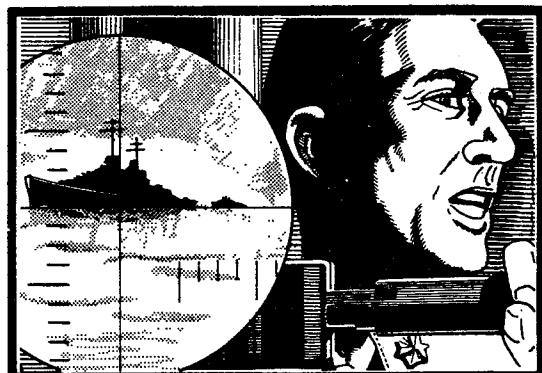
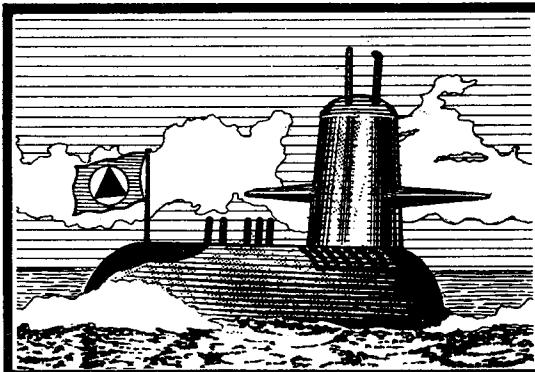
Torpédovka s hlubinnými náložemi spěchá do útoku na nepřátelské ponorky.

Žabí muži zneškodňují nepřátelské vodní miny (námořní miny).

Naše bitevní lodě bombardují nepřátelské pobřeží.

Raketosný křižník odpálil proti pobřeží své rakety.

## NAVAL OPERATIONS (continued)



## Invaze.

Vylodovací čluny naložují jednotky z transportních lodí.

Vylodovací čluny (also: invazní or desantní čluny) dosáhly pobřeží.

Těžké námořní lodě vylodují tanky...

a nákladní automobily.

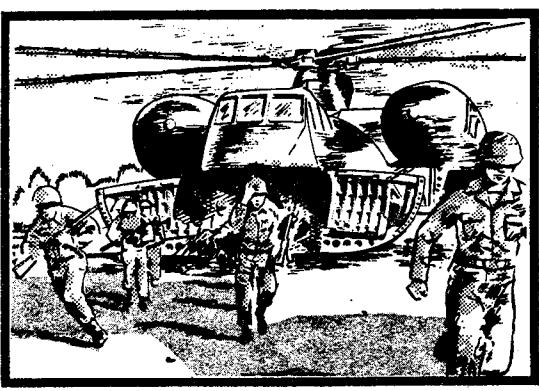
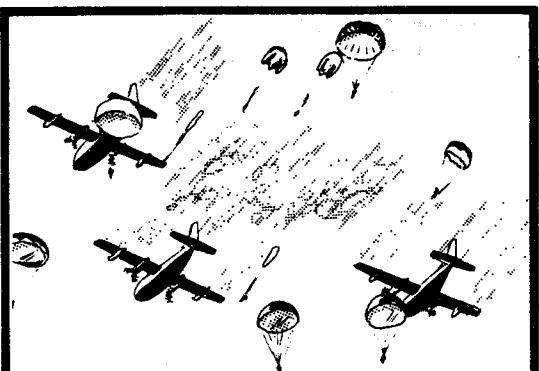
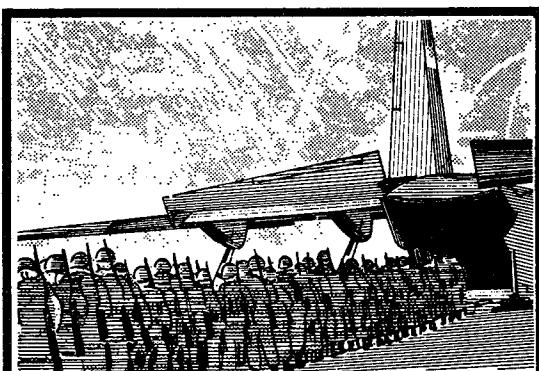
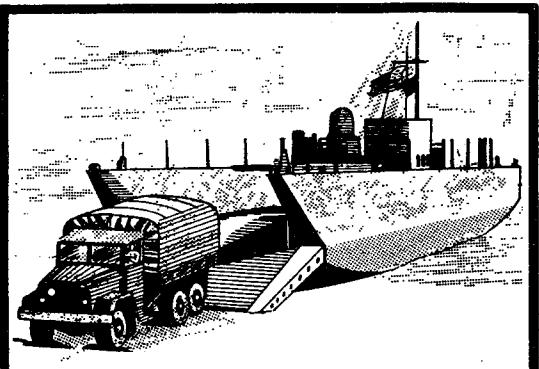
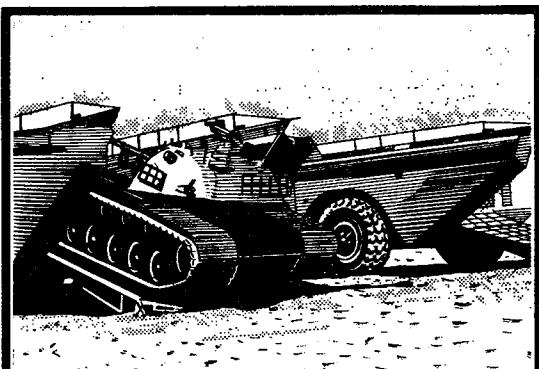
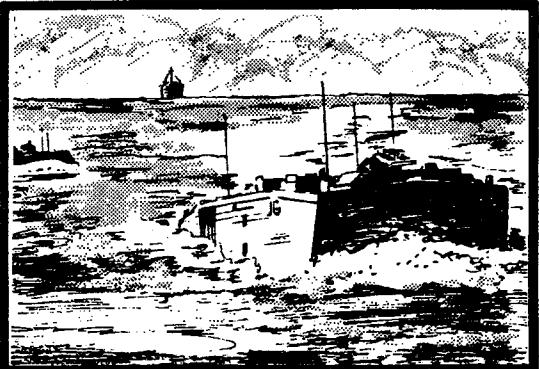
Výsadkáři (parašutisté or vzdušný desant) nastupují do obřích dopravních letounů...

a seskakují za nepřátelskými liniemi.

Výsadkový prostor (or: přistávací prostor, or: prostor přistání).

Jednotky letecké pěchoty jsou dopraveny na místo bojového určení pomocí vrtulníků (vrtulníky)

## INVASION



## Partyzánská válka.

Sympatizující partyzáni (záškodníci) udeřili na nepřátelské jednotky hluboko v jejich týlu. Vojáci střeží přístavní skladu a zařízení. (Vojáci na stráži u přístavních skladů a zařízení.)

Partyzán (záškodník, deversant) útočí na strážného. Komandák = colloq. member of the Commando Units, a nickname for the members of RZU = rota zvláštního určení.

...a vyhazuje do vzduchu obilní silo.  
(or: vyhazuje do povětrí, or: colloq.: do luftu).

Nepřátelský odstřelovač (slang: snajpr) na stromě (or: úkryt v koruně stromu.)

Voják na něj střílí z pistole.

Záškodník je zasažen a padá dolů.

Vojáci se k němu opatrně přiblížují.

Civilisté (colloq.: civilové) jsou prohledáváni, zda nemají u sebe zbraně (v úřední řeči: jsou podrobeni tělesné prohlídce.)

## GUERRILLA WARFARE



## Boj v ulicích.

Naše pěchota kryta obrněnou vozobou vstupuje do nepřátelského hlavního města.

Jednotky vstupují do prázdné budovy, kde by mohly být nástrahy (která by mohla být po dminována).

Boj dům od domu.

Nepřátelský odstřelovač střílí z okna na postupující jednotky. Puškohled (optický zaměřovač (na pušce: optické hledí)).

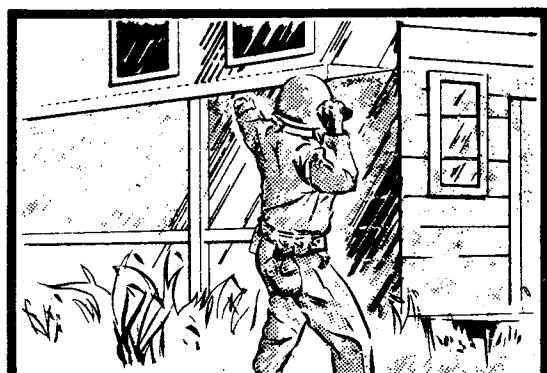
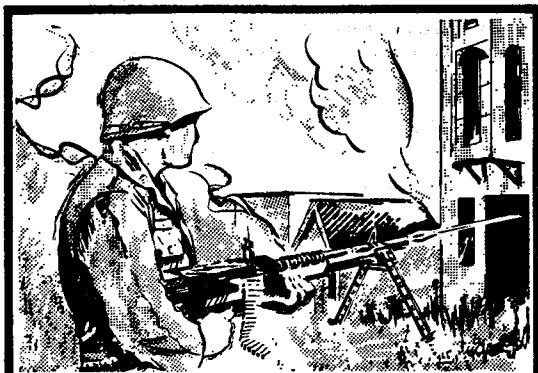
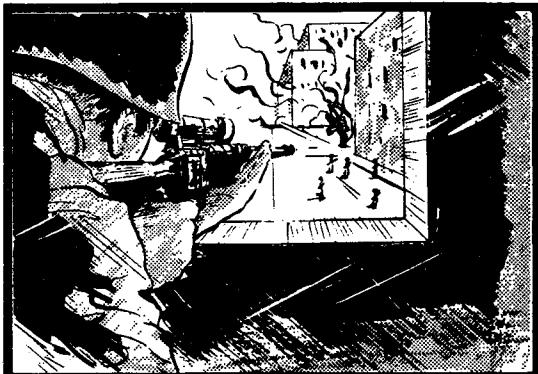
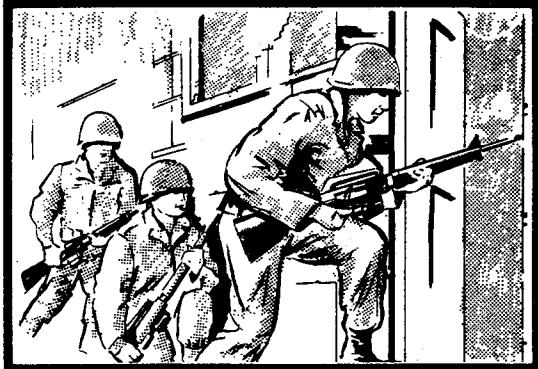
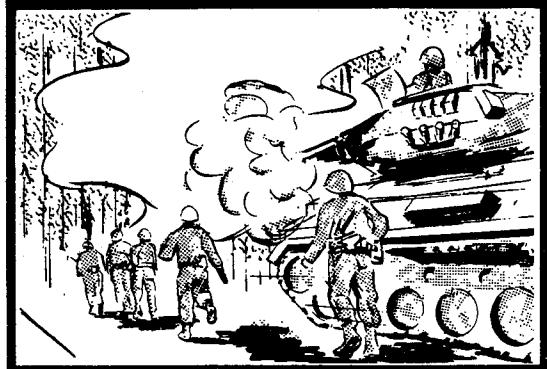
Jeden voják opětuje palbu.

Další voják kropí budovou kulometnou dávkou.

Tenhele voják hází ruční granát do okna.

Výbuch granátu uvnitř budovy zabil (usmrtil) odstřelovače.

## STREET FIGHTING



Konec války.

Nepřátelský odpor se zhroutil. Hlavní město je v troskách (v sutinách).

Jednotky dosahují středu města. Civilisté opouštějí úkryty (vycházejí z úkrytů).

Přehlídka na oslavu vítězství (vítězná přehlídka). Praporečníci, stráž praporu, dechová hudba (colloq.: dechovka)

Starší důstojníci přehlížejí jednotky. (Starší důstojníci při přehlídce nastoupených jednotek).

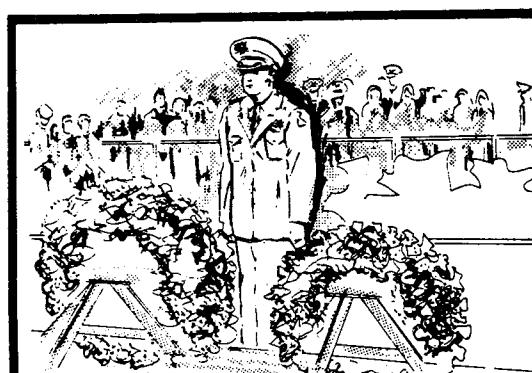
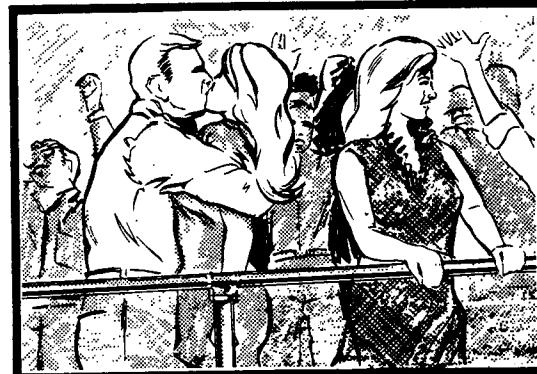
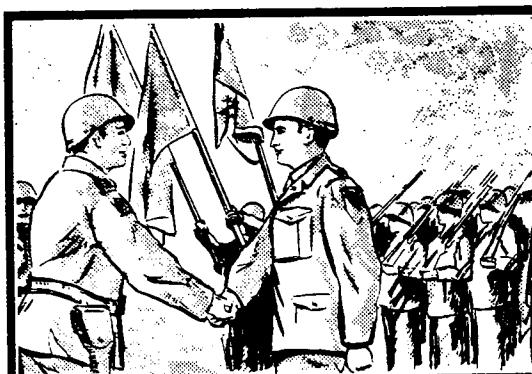
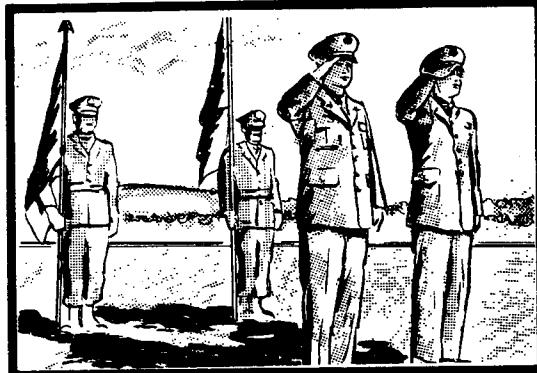
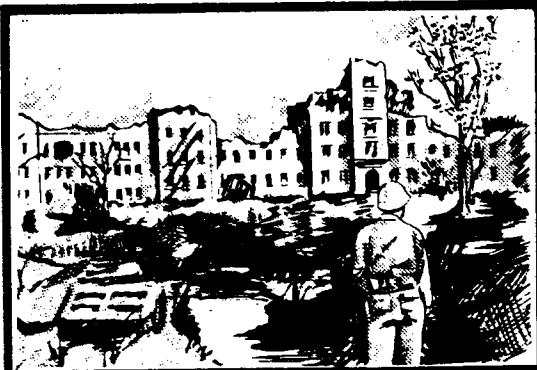
Váleční hrdinové jsou vyznamenáni (dekorováni) a povyšováni. Medaile, vyznamenání, hodnosti.

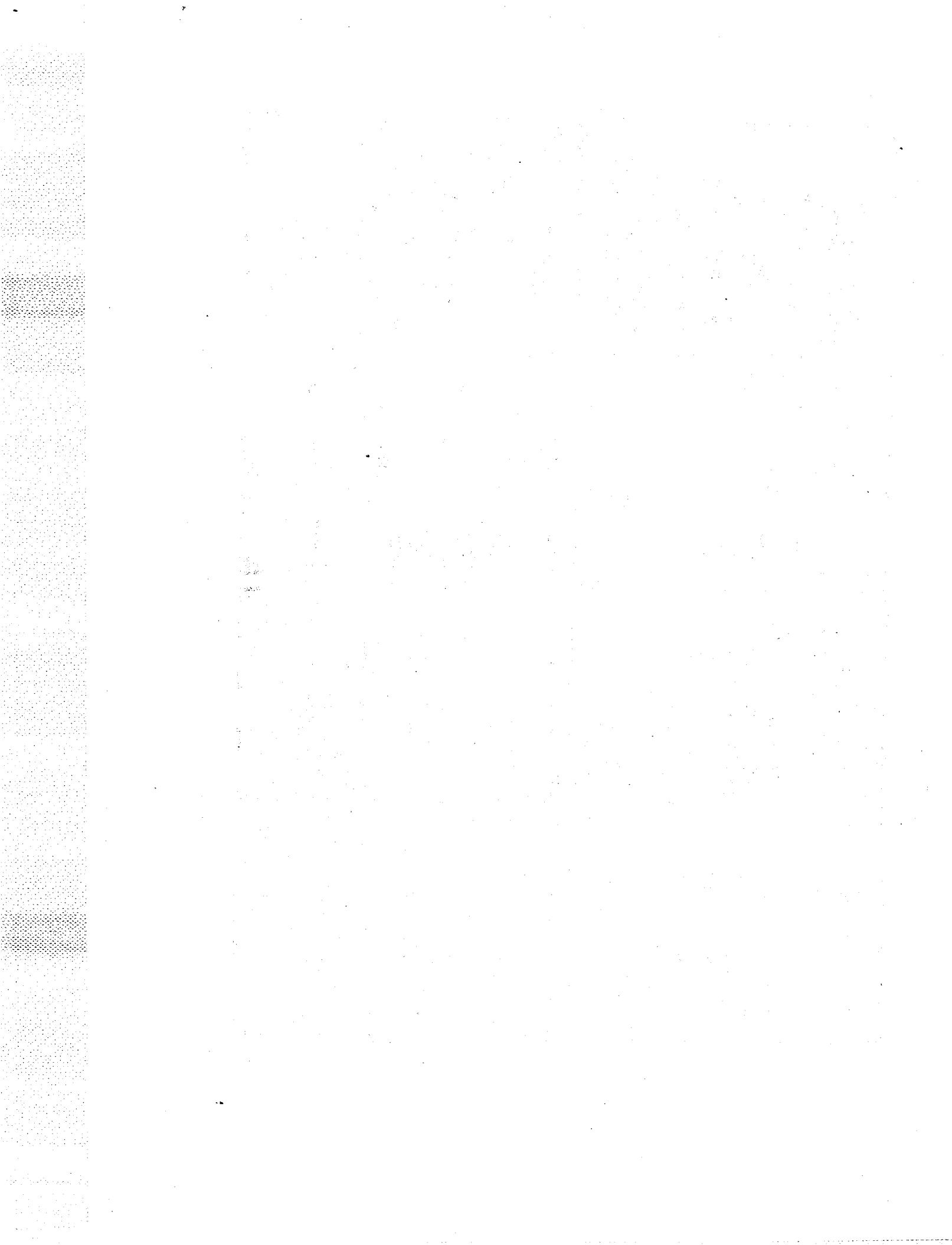
Civilisté (colloq.: civilové) na tribuně jáсají.

Památka padlých je uctívána. Neznámý bojovník, věnec, stuhy.

Vojáci se vracejí domů ke svým rodinám.

## END OF WAR





**PART II**  
**MAPS AND CHARTS**

Pěchotní zbraně

Bezzákluzové dělo, ráže 105 mm. Účinná střelba:  
2000 yardů přímá střelba  
830 yardů nepřímá střelba

Těžký kulomet ČSLA užívá jen jeden druh kulometu

Samonabíjecí puška vzoru M14 a M16

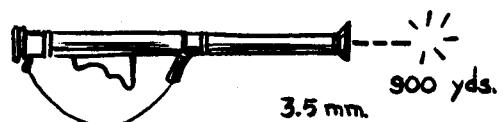
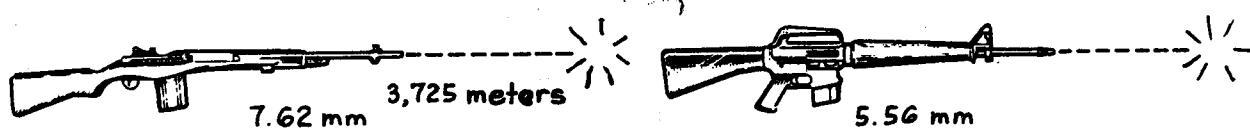
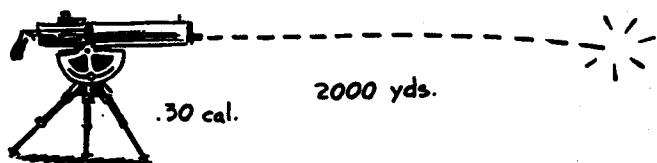
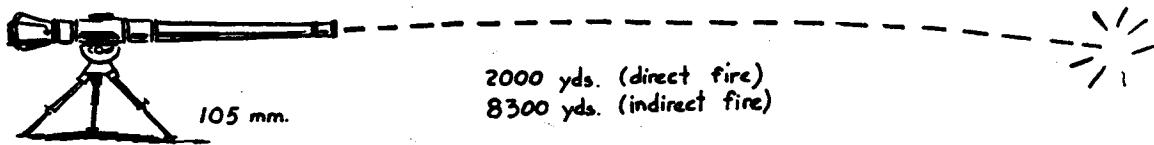
Pancéřovka ráže hlavně 45 mm, ráže střely 120 mm

Puškový granát neexistuje v ČSLA

Opakovací pistole vzor 52, ráže 7.62 mm. Tankové vojsko,  
dělostřelectvo a obsluha kulometu

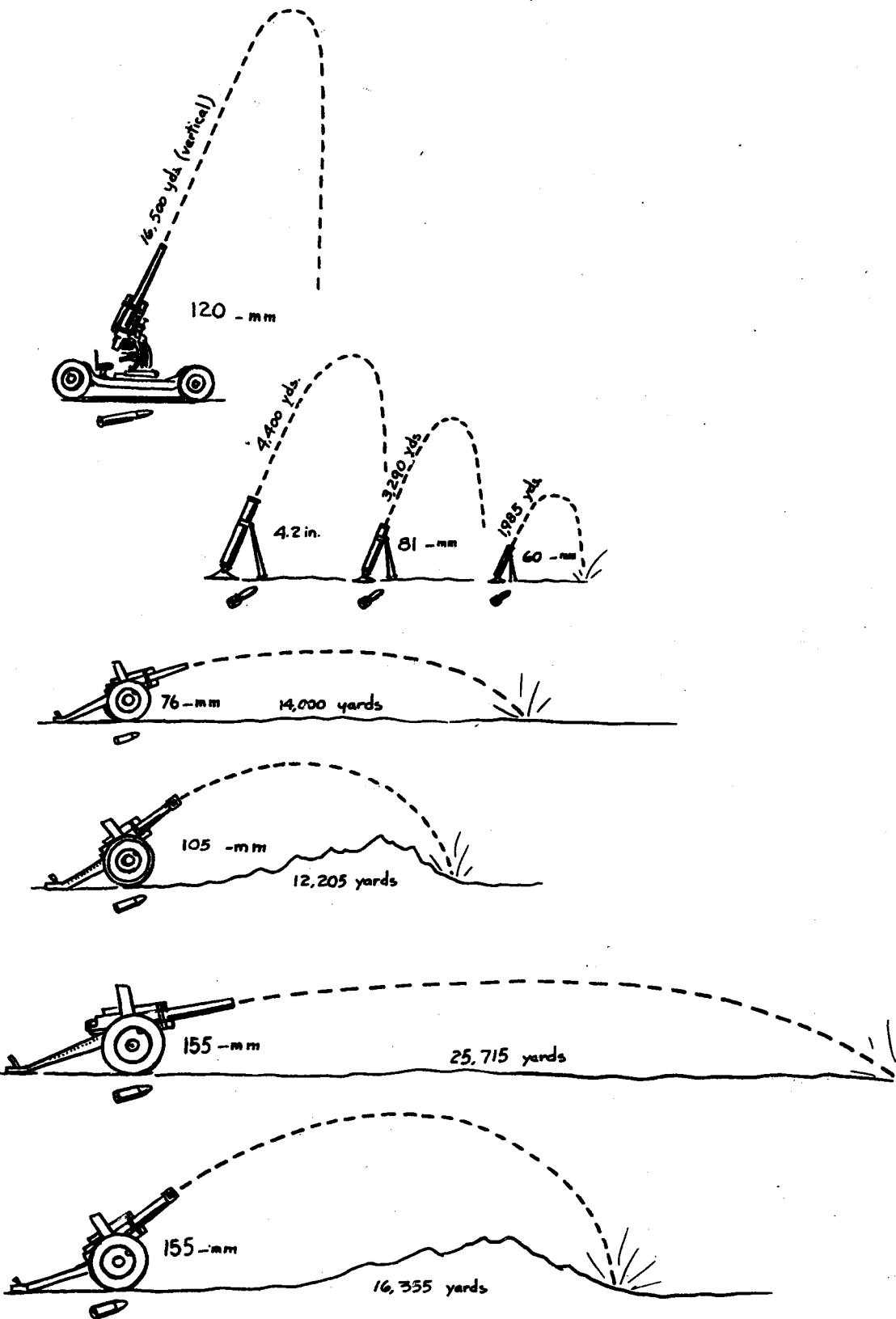
Ruční granát tři druhy: útočný (22 dkg),  
obranný (1.35 kg),  
želatinový

Bodák (or:bajonet) většina jednotek nepoužívá bodák,  
používají útočný nůž



## Dělostřelectvo

Protiletadlové dělo	ráže 120 mm, útočný dosah 15 000 m, základní protiletadlové dělo v ČSLA je dvouhlavňové automatické dělo ráže 30 mm, většinou namontované na polopásovém transportéru Praga V5S s naftovým motorem (technický slang: diesel), může se taky použít jako protipěchotní (or: protitanková zbraň)
Minomety	v roce 1970 ČSLA používala minomety ráže 85 mm a 120 mm
Lehká houfnice	Čs. dělostřelectvo je rozděleno podle použití
Střední kanón	
Střední houfnice	hlavňové, pozemní, polní PL = protiletadlové, PT = protitankové horské, pevnostní, výsadkové reaktivní or raketové taktického určení, strategického určení



## Československé vojenské hodnosti.

### Mužstvo:

Vojín (voj.)

### Poddůstojníci: Svobodník (svob.)

jeden hodnostní  
knoflíček ("pecka")  
dva knoflíčky  
tři knoflíčky

Desátník (des.)  
Četař (čet.)

### Praporčici:

Rotný (rt.) stříbřitá malá hvězda  
Rотmistr (rtm) dvě hvězdy  
Nadrotmistr (nrtm.) tři hvězdy

Podpraporčík (pprap.) stříbřitá malá hvězda  
Praporčík (prap.) dvě hvězdy  
Nadpraporčík (nprap.) tři hvězdy

a stříbřité lemování  
(sutaška)

### Důstojníci:

Podporučík (ppor.)

Nižší: Poručík (por.) zlatové hvězdy střední  
Nadporučík (npor.) velikosti  
Kapitán (kpt.)

### Vyšší:

Major (mjr.) zlatové hvězdy střední  
Podplukovník (pplk.) velikosti  
Plukovník (plk.) a zlatové lemování

### Generálové:

Generálmajor (brigadier general)

Generálporučík (major general)

Generálplukovník (lieutenant general) zlatové  
Armádní generál (general) hvězdy

## Hodnostní označení v českolovenské branné moci.

Československá branná moc, a to jak jednotky podřízené pravomoci MNO (ministerstvo národní obrany) tak jednotky MV (ministerstvo vnitra) používají shodné uniformy a shodná hodnostní označení. Stejně je tomu s jednotkami letectva. Jediná malá změna je u policie (SNB) kde se pro hodnost četaře užívá označení seržant. Dokonce i organizované útvary Požárních sborů (požárníci, hasiči) a železničáři užívají uniforem shodného střihu a shodných hodnostních označení.

Československá branná moc rozeznává 21 hodností. Hodnosti jsou rozděleny do pěti skupin. Jsou to tyto skupiny:

Vojíni: Oslevení "soudruhu vojíne". Tato hodnost (mužstvo) zahrnuje pouze jediný stupeň. Vojín, nejnižší, základní hodnost.

Poddůstojníci: Poddůstojnické hodnosti lze dosáhnout v základní vojenské službě absolvováním poddůstojnické školy, anebo za odměnu. Poddůstojnické hodnosti jsou tři.

Zkratka svob. svobodník (vojenský slang: frajtr)  
" des. desátník (vojenský slang: kaprál)  
" čt. četař (vojenský slang: cuksfýra)

Slangové označení poddůstojnických hodností pochází ještě z doby Rakousko-Uherska, ale dosud se ho běžně používá.

Praporčíci: Praporčíci jsou osoby sloužící v armádě profesionálně, jako vojáci z povolání (přezdívají se diesel, dýziáci). Do praporčických hodností jsou zpravidla povyšováni poddůstojníci základní služby (základáci) po podepsání závazku o prodloužení služby. Výjimečně jsou jmenováni praporčíky také žáci důstojnických škol (důstojnické učiliště), kteří nedosáhli z prospěchových důvodů důstojnické hodnosti. Rozeznáváme tyto praporčické hodnosti: tři nižší a tři vyšší. Jsou to:

rt. rotný (vojenský slang: roťák)  
nižší prap. rtm. rotmistr (voj. slang: rotmajstr)  
hodnosti nrtm. nadrotmistr (voj. slang: nadrotmajstr)

ppr. podpraporčík  
prp. praporčík  
nprp. nadpraporčík

vyšší praporčické hodnosti

Důstojníci: Důstojníkem se lze v čs. armádě stát dvěma způsoby. Absolutoriem důstojnické školy (důstojnického učiliště). Každá jednotlivá zbraň či služba ČSLA (Československé lidové armády) má svoje vlastní učiliště. Tankisté se učí ve Vyškově. Dělostřelci v Hranicích, motostřelci v Lipníku nad Bečvou, spojaři v Novém Městě nad Váhom, automobiloví specialisté v Martině, letci v Liptovském Mikuláši atd. Důstojníkem se je možno stát také po absolvování jakékoli univerzity. Pro všechny studenty je tam povinná vojenská výchova. Po graduaci, jejíž částí jsou i zkoušky z vojenské výchovy, se může dát kterýkoli absolvent aktivovat. Zvláště u technických specialistů je taková cesta platově výhodná. Rozeznáváme nižší a vyšší důstojnické hodnosti.

ppr. podporučík  
por. poručík  
npr. nadporučík  
kpt. kapitán

nižší důstojníci

mjr. major  
pplk. podplukovník  
plk. plukovník

vyšší důstojníci

Hodnost podporučíka není příliš obvyklá. Podporučíkem se stávají obvykle jen praporčíci povýšení za zvláštní odměnu. Nebývají pak už dále povyšováni. Také absolventi vojenských učilišť mohou být vyřazeni po studiu jako podporučíci jestliže jejich prospěch nebyl dobrý. Obě zmíněné možnosti jsou ale velmi zvláštní a neobvyklé. Hodnost podporučíka se užívá nejvíce pro důstojníky v záloze a její výskyt v poli tedy obvykle znamená, že v místě byly nasazeni záložníci.

Generálové: Československá armáda má čtyři generálské hodnosti. Jejich řazení odpovídá počtem hvězd na náramenících hodnostem důstojnickým, ale nikoli jejich významu. Generálmajor je nejnižší.

Generálmajor (s jednou hvězdou jako major)

Generálporučík (se dvěma hvězdami jako poručík)

Generálplukovník (se třemi hvězdami jako plukovník)

Armádní generál (tato hodnost je používána téměř bez výhrad pouze pro osobu ministra národní obrany).

#### Hodnosti poddůstojníků a mužstva ČSLA

vojín (mužstvo)



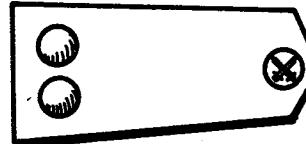
Zkratka  
voj. zsl.

svobodník (poddůstojník)



svob.zsl.

desátník (poddůstojník)



des.zsl.

četař (poddůstojník)



čt.or  
čt.zsl.

zsl. or z.s.l. - základní služby (základák)  
z pov. - z povolání (dýzlák)

I v případě, že nositelem hodnosti je žena, používá se zpravidla (s výjimkou hodnosti rotný u praporčíků) maskulina. Tedy: ona je svobodník.

Polní stejnokroje mají označení hodnosti nikoli na náramečnicích, ale na levé straně hrudi a to čtvercové, matné.

Hodnosti praporčíků ČSLA  
(ČSLA - Československá lidová armáda)

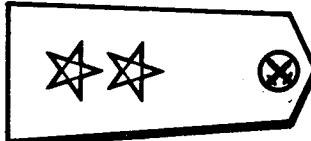
Zkratka

rotný (feminine: rotná)



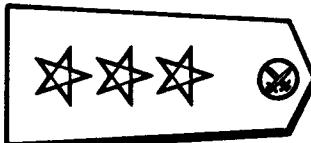
rt.

rotmistr



rtm.

nadrotmistr



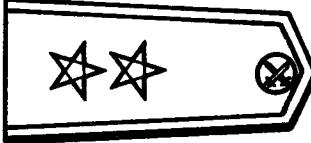
nrtm.

podpraporčík



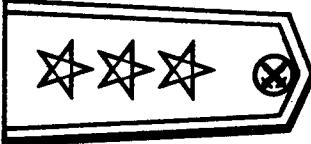
pprp.

praporčík



prap. or  
prp.

nadpraporčík



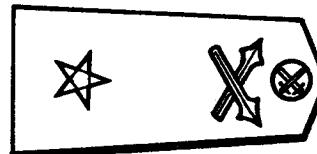
nprp.

## Hodnosti důstojníků ČSLA

Kromě označení hodnosti (počet hvězdiček a zlaté orámování nárameníku - "zahrádka"; vyšší důstojníci jsou proto ve vojenském slangu zváni "zahrádkáři") je na náramenících také odznak velitelského sboru, překřížené palcány (mace). Tradice vzniklá u českých jednotek v 15. století, kdy ovšem velitelé užívali skutečných palcátů.

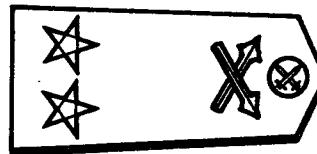
### Zkratka

podporučík (nižší důstojník)



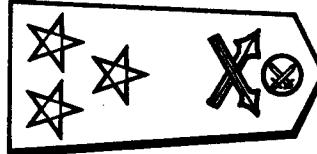
ppr.

poručík (nižší důstojník)



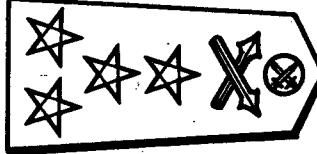
por.

nadporučík (nižší důstojník)



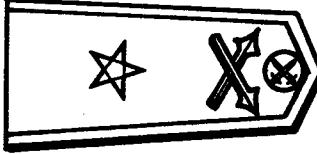
npr.

kapitán (nižší důstojník)



kpt.

major (vyšší důstojník)  
"zahrádkář"



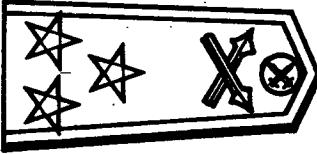
mjr.

podplukovník (vyšší důstojník)



pplk.

plukovník (vyšší důstojník)



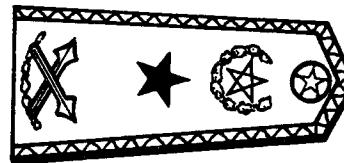
plk.

## Generálské hodnosti ČSLA

Také nárameníky generálů mají kromě označení hodnosti odznak velitelského sboru, překřížené palcány, ale ozdobené ještě lipovou (or lípovou) ratolestí (linden twig). Generálové také nosí odznak příslušnosti ke zbrani na náramenících a nikoli na límci. Na límci mají další lipovou ratolest tentokrát s květem.

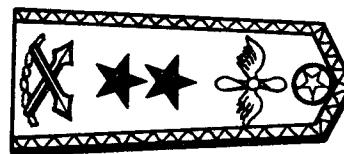
### Zkratka

generálmajor (zde pěchoty)



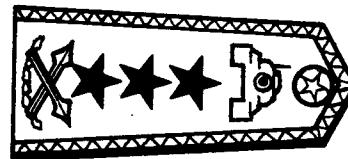
gen. or  
genmjr.

generálporučík (zde letectva)



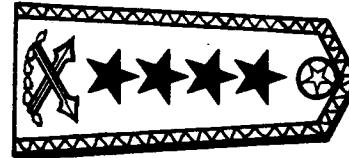
genpor.

generáplukovník (tankista)



genplk.

armádní generál (bez označení zbraně)



### The Soviet Troops in Czechoslovakia

At the present time (1975) there are 24 Soviet army and air force bases in Czechoslovakia. All of them are east of a line formed by the Vltava and Elbe rivers. The major Soviet base is in Mladá (near the city of Mladá Boleslav), northwest of Prague, where the headquarters of the central group of the Soviet armed forces is located. Special Soviet signal corps units are also located in Prague, in the largest psychiatric hospital in Bohnice (north edge of Prague).

The total Soviet forces in Czechoslovakia are, according to the Soviet-Czechoslovak agreement, 96,000 men; according to the British Institute for Strategic Studies (1975) there are 146,000 men.

The Czechoslovak armed forces have about 260,000 men.

Druhy vojsk

Motostřelecké  
vojsko

Dělostřelectvo

Tankové vojsko

Ženijní vojsko

Spojovací vojsko

Zbrojní služba

Chemické vojsko

Automobilní vojsko  
Železniční vojsko

Pořádkové jednotky

--

--

Intendantní vojsko

Výsadkové vojsko

Justiční služba

Generální štáb

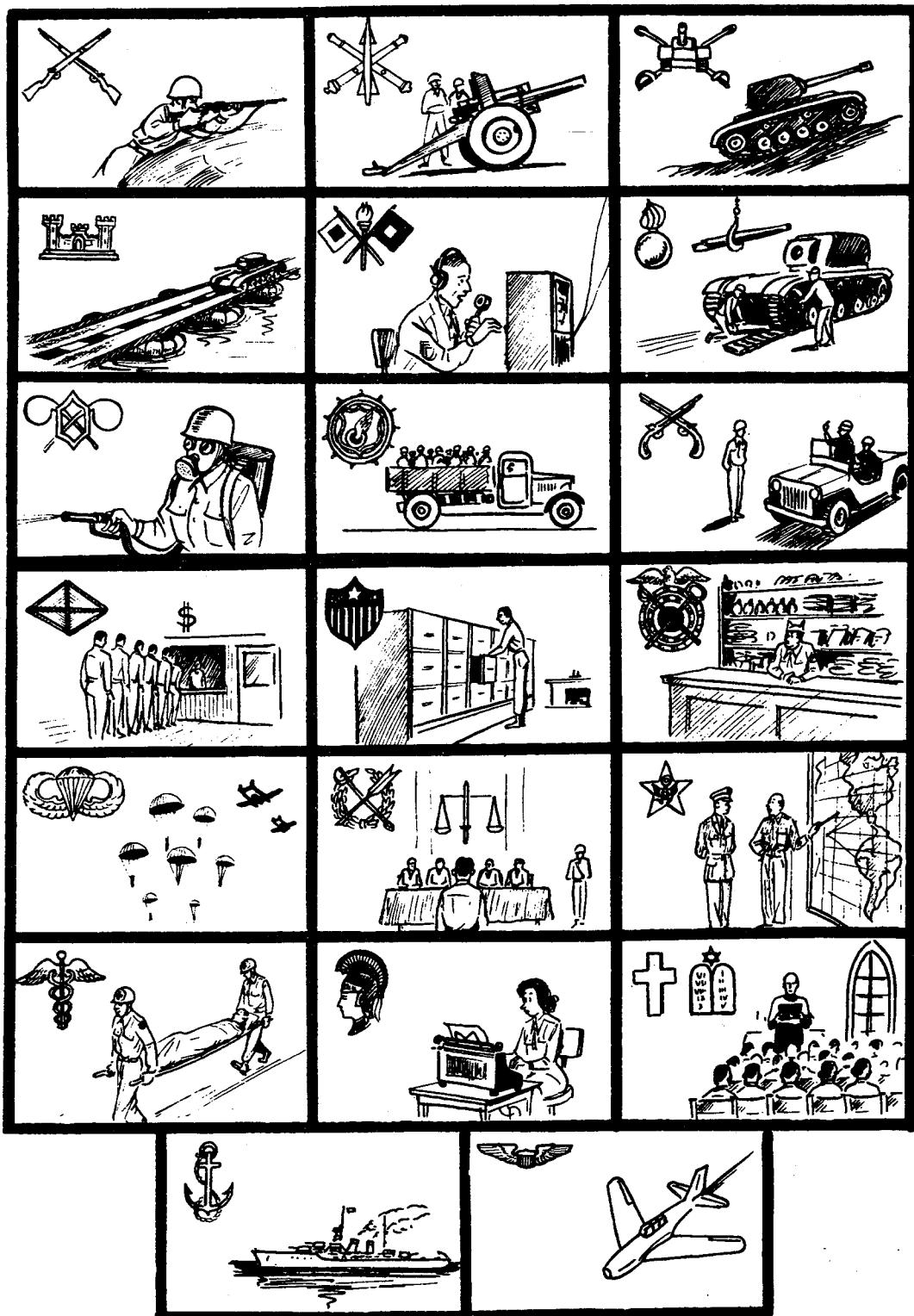
Zdravotnická služba

Vojákyně

--

Námořnictvo

Lectectvo



Vojenské jednotky.

Motostřelecké vojsko

Dělostřelectvo

Tankové vojsko

Letectvo

Protiletadlové dělostřelectvo

Vojsko protivzdušné obrany pozemních vojsk

Ženijní vojsko

Spojovací vojsko

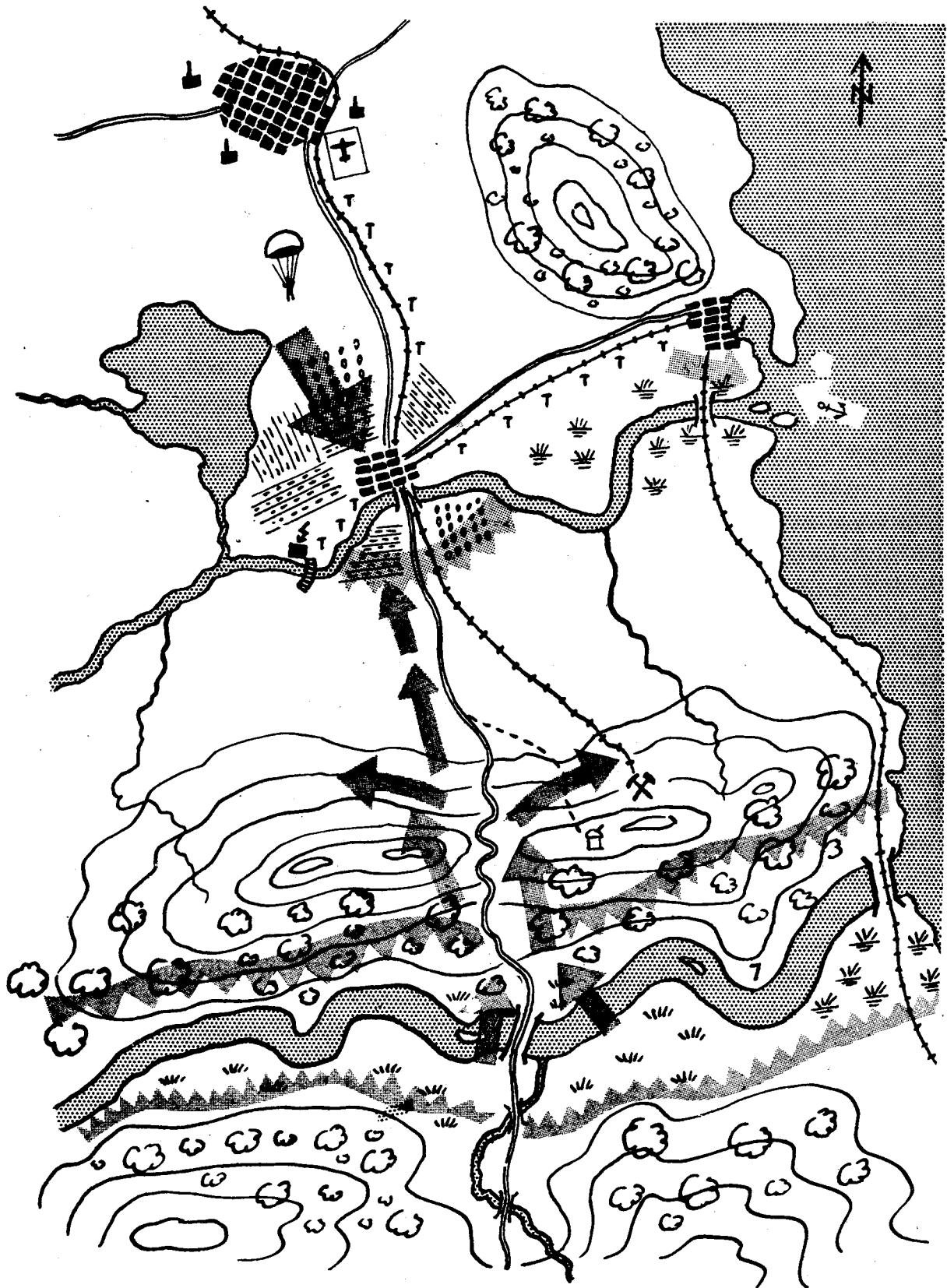
Zdravotnická služba

Automobilní vojsko

Chemické vojsko

### Slangové výrazy v názvech vojenských jednotek:

- pěšáci, blátošlapi, bačkoráři (ótéčkáři pro mobilní jednotky, ze zkratky: O.T.)
- kanonýři
- tankáni, rakvaři (tank - železná rakev)
- modráci, ajráci (původně používalo letectvo modré uniformy, dnes je modrá jen barva lemovky nárameníků a výložek)
- péeláci (ze zkratky PL, foneticky: pé-e1)
- rovněž Péeláci, u jednotlivých jednotek "On je péelák u tankánů".
- ženisti, pionýři (výslovnost: ženysti)
- drátkaři, tichý blázni (for radio units)
- lapi duši
- šmiráci
- smradaři, chemici



### Operační mapa.

V pravém rohu nahoře je šipka, která naznačuje směr k severu. Mapy jsou obyčejně natisknutý tak, že sever je nahoře, jih dole, západ nalevo a východ napravo.

Na jihu vidíme dost velkou řeku, která teče od západu k východu a vlévá se do moře. V té řece jsou dva ostrůvky a přes řeku vedou dva mosty: silniční most pro silnici, která vede ke dvěma městům na severu, a železniční most přes ústí řeky, pro železnici, která vede po pobřeží k přístavu na severu. Řeka teče údolím, kde jsou louky a při ústí řeky bažiny (močály).

Na jih i na sever od řeky jsou zalesněné kopce. Na severním úpatí jižních kopců je naše obrana. Na jižním úpatí severních kopců je nepřátelská obrana.

Na jihu se do řeky vlévá potok. Údolím toho potoka vede silnice, která klesá k řece, pak jde přes most a stoupá do sedla mezi kopci. Tímto směrem je veden hlavní nápor našeho útoku.

Rovnoběžně s touto řekou teče na severu druhá, menší řeka. V ústí té menší řeky jsou dva ostrovy.

V severozápadní části mapy je jezero. Ta druhá řeka, na které je přehrada s elektrárnou, ústí na jih od přístavu. Z elektrárny je veden proud o vysokém napětí do menšího města a odtud jednak do přístavu, jednak do většího průmyslového města na severu.

Kolem města, které leží na levém břehu této řeky, jsou pole. Z toho města vede železnice třemi směry:

Na jih, kde jsou doly, na východ do přístavu, a na sever do většího průmyslového města.

Na jih od menšího města je silně vybudovaná nepřátelská obrana.

Přístav má výhodný záliv; na sever od přístavu se zvedá zalesněný kopec. Šipka v moři naznačuje útok našich námořních sil. Druhá šipka naznačuje protiútok nepřátelských sil.

Těsně u průmyslového města na jihovýchod je letiště.

Značky na mapách.

Železnice, jednokolejná dráha

Stromy

Udržovaná vozová cesta

Sad

Neudržovaná vozová cesta

Louka, pastvina

Kopec s potokem, který  
se vlévá do řeky

Mokřina, bažina

Most

kamenný  
betonový  
železný  
dřevěný

Přehrada, elektrárna

Telefonní or  
telegrafní vedení

Letiště

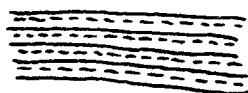
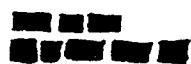
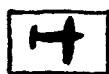
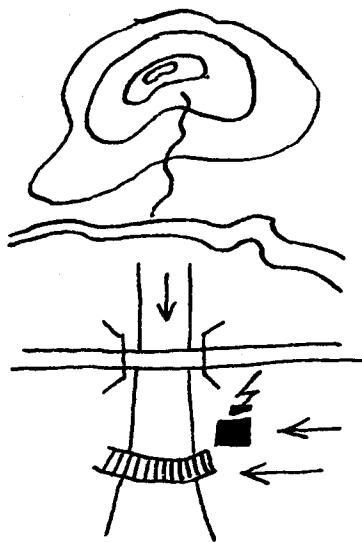
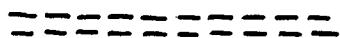
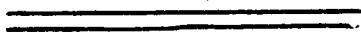
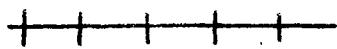
Důl

Budovy

Továrna

Obdělané pole

Pozorovatelna



PART III. SUPPLEMENTARY MATERIAL

Czechoslovak armed forces are divided into two groups:

1. Armed units of the Ministry of National Defense

(Jednotky ministerstva národní obrany /MNO/)

2. Armed units of the Ministry of Interior

(Jednotky ministerstva vnitra /MV/)

Units of the Ministry of Interior do not include regular police forces (Sbor národní bezpečnosti /SNB/) and (Státní bezpečnost /StB/).

Independent units of the Czechoslovak forces are People's Militia (Lidové milice /LM/) which are organized parallel with the organizations of the Communist Party of Czechoslovakia. These units operate with all kinds of arms except aircraft.

Citizens and their service. All Czechoslovak male citizens have to take part in military training. So-called premilitary training begins in the grammar schools as so-called premilitary education.

At the age of 16-17 every male, at least once a week, is supposed to attend a couple of hours at the premilitary education or premilitary briefing (předvojenská výchova or předvojenské školení). During the summertime all these small groups have maneuvers with the cooperation of small army units. Premilitary education is organized by the organization SVAZARM (Svaz pro spolupráci s armádou = Union for

Cooperation with the Army). Svazarm is organized along the Okres Military Administration (okresní vojenská správa /OVS/). Svazarm organization is headed by regular army officers. Officially the organization exists as a voluntary citizens association. Absence from the premilitary education hours is against the law. If training hours are during working hours, employers (all employers in Czechoslovakia are state enterprises) must pay full salary to employees who spend their time in the premilitary education courses.

In this way all males receive military training between their 16th and 19th years. This training corresponds to their future assignment in the army, air force, Interior Guard or Border Guard. Both Interior and Border Guards operate with artillery and special units. For this reason premilitary education is composed of many sections. For example, paratroopers, transportation, signal, and so on.

After the two years of military service (some units serve for 30 months - rocket artillery, AA artillery /which is obligatory for all men and voluntary for women/) veterans create first and second reserves. They must take part in 6 weeks of summer maneuvers every 3 years. This duty is not obligatory after the age of 35. All military obligation is ended at the age of 55.

Nobody is excepted from military duty. Religious and moral objections against the military service are not recognized and they are punishable by law. Minimum sentence - 2 years.

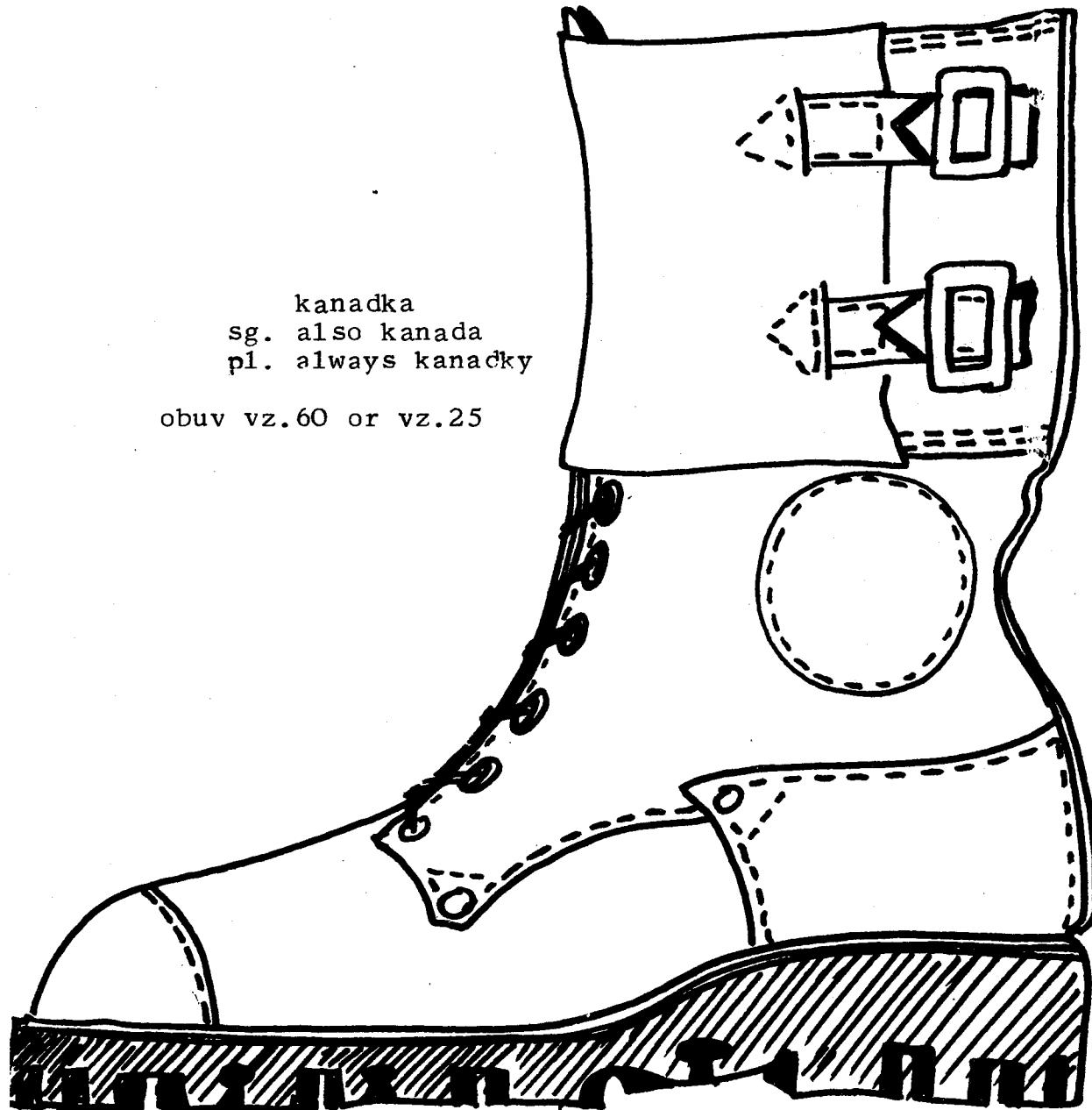
The Czechoslovak soldiers' monthly pay begins with the rank of private (vojín) with Kčs 72 (\$12 at the official rate of exchange; \$2.50 on the black market; and price equivalent of ten cigarettes daily). Members of the special units (paratroopers and other units for the Warsaw Pact) automatically receive pay (žold) of one higher rank: privates receive the pay of the privates first class; privates first class of the corporal, and so on. The professional soldiers' pay is divided into two parts: služné (service money) and funkční (functional money). Service money depends on rank, functional on the function. For example: an artillery lieutenant receives Kčs 780 (služné). If his function is a commanding officer of a battery he receives Kčs 2,180 (funkční). Therefore his total pay is Kčs 2,960. If he is separated from his family for service reasons he receives Kčs 16 daily for separation and Kčs 25 for housing and food allowance.

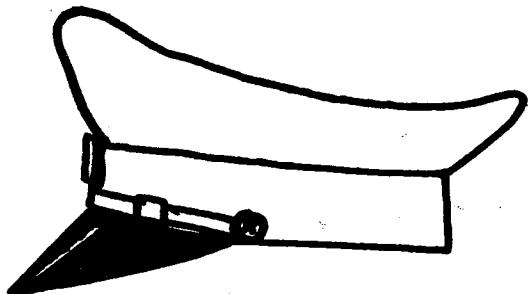
Armed units of the Ministry of National Defense (MNO), Ministry of Interior (MV) and People's Militia use the same field uniform and there are only slight differences in

their other uniforms. Only the sleeve insignias are different. In the parade uniforms, they have caps of different color ("brigadýrka" type only).

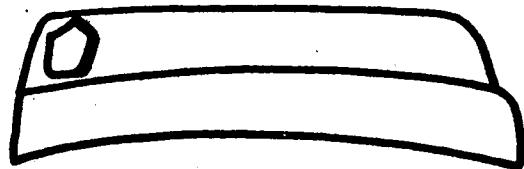
kanadka  
sg. also kanada  
pl. always kanacky

obuv vz.60 or vz.25

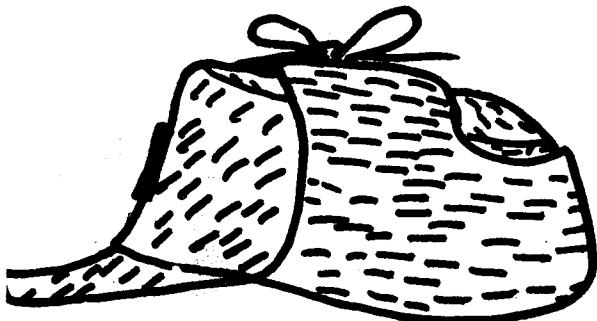




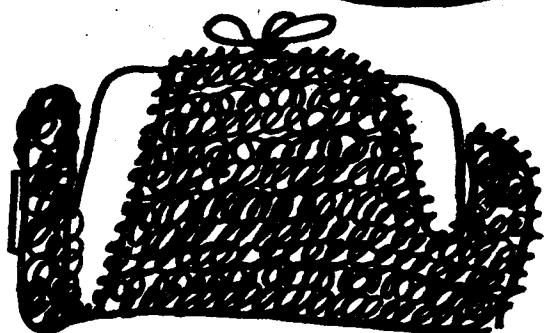
Brigadýrka. Officers, career NCO's, and enlisted men, worn with dress uniform only, Khaki. Interior Guards and the Border Guards, bright green and burgundy.



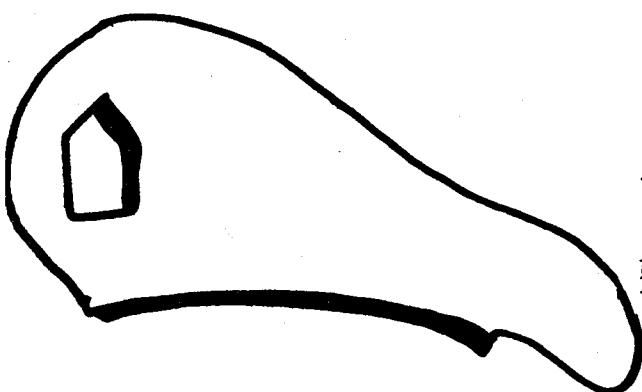
Lodička (a little boat) may be substituted for brigadýrka in the summer. Khaki with a colored hem.



Bundesverka, with the field uniform only. Camouflaged canvas.



Ušatka, with any type of uniform in the winter. Khaki with dark gray synthetic fur.



Baret is used by tank, paratrooper, and People's Militia units only with their dress uniforms; the tank crew, black color; paratroopers, red; and People's Militia, blue color. With their field uniforms: berets made of camouflage canvas. Paratroopers have leather gloves and textile belts.

The Ministry of National Defense (MNO) units:

Army (ground forces)

Air Force

All units of the air force use the aviation branch insignia, even if they are ground services.

Flying personnel have gold wings on the cap and above the left breast pocket.

Color of uniform: khaki.

Color of shoulder epaulet piping: light blue.

Field and work uniform is the same as in the army, camouflaged canvas.

Army branches:

Infantry - motostřelci - motorized riflemen

Artillery - dělostřelectvo and rocket artillery - raketové dělostřelectvo

Antiaircraft - protiletadlové dělostřelectvo (colloq.: protiletadlovci)

Armored troops - tankové vojsko (tankisté)

Airborne troops - výsadkové vojsko (výsadkáři), (slang: paragáni)

Engineer corps - ženijní vojsko (ženisté, pionýři)

Signal corps - spojovací vojsko (colloq.: spojaři), (slang: drátkaři)

Chemical corps - chemické vojsko (colloq.: chemici), (slang: smraďoši)

Motor transportation branch - automobilní vojsko (colloq.: šoféři)

Railway troops - železniční vojsko (colloq.: želežničáři)

Military technical units - stavební vojsko (colloq.: stavaři), (slang: pétépáci or černý)

Road troops - silniční vojsko (část stavebního vojska)

Topographic service - zeměměřiči (Vojenský zeměpisný ústav)

Medical corps - zdravotní služba (slang: lapi duši)

POL supply - technická služba, dílny, zbrojíři, PHM (pohonné hmoty a maziva)

Judge Advocate Branch - justiční služba

Administration service - vojenská správa

Military bands - vojenská hudba

Army artistic chorus - armádní umělecký soubor (AUS, performing arts only)

Army visual arts studio - armádní výtvarné studio (AVS)

Military police - does not exist as an independent service in the Czechoslovak army. There are two kinds of services which are similar to MP: vojenská pořádková služba which on every base daily forms one patrol and one platoon (in big cities as Prague, regiment) for 24 hour service, as a so-called pohotovost (ready unit). Vojenská pořádková služba (Courtesy Patrol) wear red stripes on their sleeves with the letters VPS. (The same stripes as the soldiers on duty in the base).

VKR - vojenská kontrarozvědka (mil slang: kontrabráchové or kontrabráši; in the case of females: kontrasestry) is a military intelligence organization. They use all kinds of insignias. They are an army service but they are on the federal level led by the StB (Státní bezpečnost /under the Ministry of Interior/).

The Ministry of Interior Units:

Border Guards - Pohraniční stráž - PS, nickname of a member: péesák

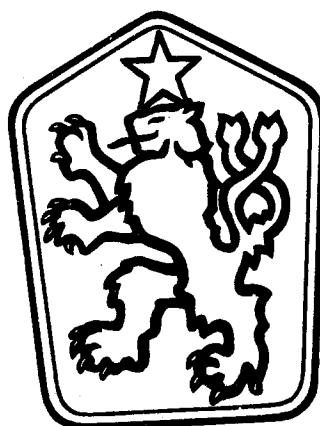
Interior Guards - Vnitřní stráž - VS, nickname of a member: véesák. (on sloužil u véesáků - he served in the Interior Guard units). This kind of service is for specially selected and trusted citizens (it is practically equivalent to SS unit in the Nazi hierarchy) The uniform is the same as in the army and air force. Their branch colors are bright green for PS and burgundy for VS. They also use caps, brigadýrka type, in the same colors.

Headgear Insignia

Combat Arms Units - gold

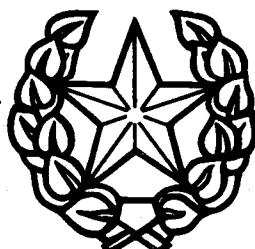
Support Units - silver

Support Units directly under the Combat Arms Units headquarters - gold

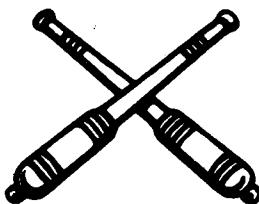


### Branch Insignia

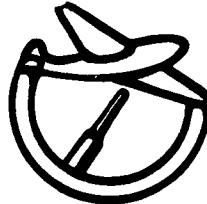
Worn on the collar tabs



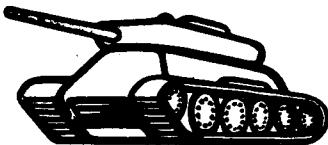
Pěchota  
(motostřelecké  
jednotky)



Dělostřelectvo



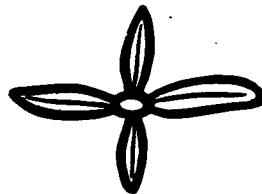
Protiletadlové  
dělostřelectvo



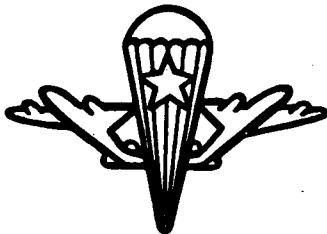
Tankové  
vojsko

Protiletadlovci

Tankisté



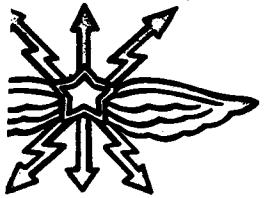
Letectvo  
( colloq.: modráci )



Výsadkové  
vojsko  
( colloq.:  
výsadkáři,  
paragáni )

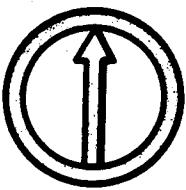


Ženisté  
Ženijní  
vojsko

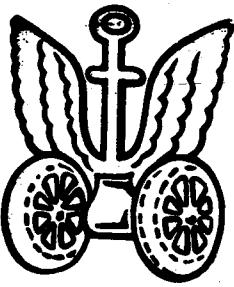


Chemické  
vojsko

(páraři)



Chemici



Automobilní  
vojsko

(colloq. šmíráci)



Železniční  
vojsko

(Železničáři)

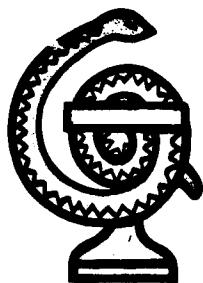


Stavební  
vojsko  
Silniční  
vojsko

(stavaři  
(pétepé))



Topografická  
služba  
Zeměměřiči



Zdravotní  
služba  
(Lapiduši)



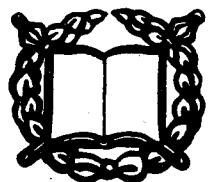
Vojenská  
hudba  
or AUS or AVS



Dílenská  
služba  
Zbrojaři  
PHM



Justiční  
služba



Kancelářská  
služba

Ministry of Interior Units:

(Excluding regular police force or another professional services of the Ministry of Interior).



Pohraniční  
stráž

PS = pé-es

gold



Vnitřní  
stráž

VS = vé-es

gold  
/star is red/

## Certain Special MNO Units under Local Civil Administration

PVOS - Protivzdušná ochrana státu

CPO - Civilní protiletectká ochrana

PU - Požární útvary (hasiči)

Organizations which belong to the MNO (Ministry of National Defense) but are managed by local authorities:

PVOS is mainly the system of ground observers. They cooperate with the AA artillery. For this reason sometimes the abbreviation PVOS may be used for AA units also.

CPO are firemen and first aid units; in big cities, professionals; in small localities, volunteers. Uniforms and helmets are the same as the army's but dark blue in color.

## Some Abbreviations and Terms

Náčelník posádky - The administrative military chief

DVT - Dozorčí vojskového tělesa (slang: dévěťák)

Dozorčí posádky - Duty officer (slang: posada)

AUS - Armádní umělecký soubor

AVS - Armádní výtvarné studio

DUKLA - Army Sport Society, professional; name of the

mountain pass in the Carpathians where the Czechoslovak army units for the first time in World War II liberated a Czechoslovak group, 6 October 1944

Den armády - 6 October

Den letectva - Second Sunday in September

Den dělostřelectva - 15 January, commemorating the Czechoslovak artillery units' victory in the battle of Jaslo (Poland) in 1944

### Rozdělení raket

<u>Strategické</u>	-	balistické	-	mezikontinentální
		with nuclear warhead	-	s jadernou hlavicí s nukleární hlavicí atomové
 <u>Taktické or takticko-operáční</u>				
<u>Řízené</u>	-		-	protivzdušné
<u>Neřízené</u>	-	odpalované z raketcnice dopravované jako raketomet (slang: katuše)	-	protitankové, atd. protizemní odpalované z pozemní pevné or pojízdne základny
				podle určení také jako typ země-vzduch, atd.

### Raketové vojsko pozemního vojska

#### Protiletadlové raketové vojsko

#### Raketové dělostřelectvo

### The Names of Trucks, Cars and some Arms

are mainly formed from the names of models; generally according to their use.

#### Nákladní automobil (colloq.: nákladák)

Tatra 111, 12 ton truck,  
all-wheel drive

tatrovka stojedenáctka  
or stojedenáctka

Tatra 132 or modification, 128

stodvaatřicítka

Tatra 141 retriever (tahač)

stojednačtyřicítka

Tatra 144

stočtyryčtyrycítka

Tatra 805 ambulance	sanitka	
Tatra 805 1.5 ton, 4-wheel drive	osmsetpětka	
Tatra 805 commander's van	štábní tatróvka or velitelský vůz	
Škoda 706 8-ton truck	sedmsetšestka	
Škoda 706 - RTO - bus	autobus	
Škoda 706 - RTO - 10-ton semitrailer	škodovka s návěsem	
Praga V3S 3-ton, 10-wheel all-wheel drive	pragovka vejtráska or vejtráska (vytrásat - to shake)	
Praga V5T 5-ton truck	vépěteska	
Praga V3S van	skříňová pragovka (also, for all Praga cars: pragovina)	
Praga V3S with twin anti-aircraft cannons	pragovka dvojče	
Praga VPV	officially: slang:	polopásové vozidlo pasák, polopás in the case of signal car: rádio vůz
Praga VRN	raketonosič	

#### Types of Trucks and Cars

GAZ	(jeep size: gazík)	
ZIL	almost all with radar equipment	Stalinova pomsta = Stalin's Revenge
OT	ótéčko, obrněný transportér ótéčkáři - osádky OT	
SKOT	střední kolový obrněný transportér (MAZ 543)	
TOPAS	transportér obrněný pásový střední	

## UNIFORMS

The Czechoslovak army, air force, police, Border Guard, Interior Guard, People's Militia, railroad employees, and prison guards have the same field uniforms.

The army, air force, Interior Guard, and Border Guard wear these uniforms:

### Dress Uniform:

Vycházkový - khaki, jacket with open collar, can be  
(slavnostní) used with khaki or white shirt and khaki  
stejnokroj or black ties. Professional soldiers and  
(or uniforma) paratroopers have leather gloves; for  
official celebrations, white ones. For  
the summertime a special dress shirt, strong  
canvas material, worn over the trousers.  
No jackets. Footgear for official military  
celebrations or duty in the cities: combat  
boots. Supplements for service women.

### Field Uniform:

Cvičební - camouflaged waterproof canvas (nickname:  
(or výcvikový) bundesverka) used year-round. In the  
or polní winter a warm cotton lining (zimní vložka)  
stejnokroj is also used, and there is a white camouflage  
cover for use in snow. Combat boots with  
leather straps (nickname: kanadky). Felt-  
boots may be used in the winter.

Fatigue Uniform:

Pracovní

- used field uniforms or old type uniforms until worn out.

stejnokroj

Sport Army Dress:

- khaki sweat suit and keds or khaki T-shirt and gym trousers (*trenýrky*)

Coat:

Plášt

- with dress uniform only

Felt Uniform:

Vatovaný

- only for use in extreme winter conditions;

stejnokroj

for example: outside duty, motorcyclists,

(slang: *vatýrky*)

and so on

Coverall:

Konbinéza

- tank crews, mechanics, and so forth

Basic Military Organization of Czechoslovakia  
(Administration Levels)

MNO - Ministerstvo národní obrany (Ministry of National Defense)

KVS - Krajská vojenská správa (Kraj Military Administration)

OVS - Okresní vojenská správa (Okres Military Administration)

MVS - Místní vojenská správa (Local Military Administration)  
- commanding level

Two military districts

First with Headquarters in Prague (První vojenský okruh)

Second with Headquarters in Trenčín (Druhý vojenský okruh)

Detached Units for Warsaw Pact  
Vyčleněné jednotky

Ten military districts.

